

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA
EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA ÚČETNICTVÍ

Možnosti získání finančních zdrojů z EU pro občanské sdružení

The Possibilities of Acquiring of Financial Resources from the EU for a Civil Association

Student:

Bc. Alena Slatinská

Vedoucí diplomové práce:

Ing. Šárka Kryšková, Ph.D.

Ostrava 2011

„Místopřísežně prohlašuji, že jsem celou práci včetně všech příloh vypracovala samostatně.“

V Třebíči, dne 26. 4. 2011

.....
Bc. Alena Slatinská

Děkuji vedoucí mé diplomové práce paní Ing. Šárce Kryškové, Ph.D. za ochotu a odborné vedení. Dále děkuji panu Ing. Petru Hrtúsovi, za cenné rady a informace, které přispěly k vypracování této diplomové práce.

Obsah:

1	Úvod	1
2	Charakteristika zdrojů financování.....	3
2.1	Členění zdrojů financování.....	3
2.1.1	Veřejné zdroje financování.....	4
2.1.2	Neveřejné zdroje financování.....	5
2.1.2.1	Podnikatelská sféra.....	5
2.1.2.2	Nadace a nadační fondy	6
2.1.2.3	Individuální dárci	6
2.1.2.4	Příjmy z vlastní činnosti a členské příspěvky	8
2.2	Zdroje financování občanského sdružení	8
2.2.1	Činnost sdružení	9
2.2.2	Organizační a personální zajištění sdružení	10
2.2.3	Finanční prostředky sdružení z veřejných zdrojů.....	11
2.2.4	Finanční prostředky sdružení z neveřejných zdrojů	12
3	Přehled dotačních programů a grantů z EU.....	15
3.1	Obecná východiska dotační politiky EU	15
3.1.1	Regionální a strukturální politika EU	15
3.1.2	Cíle regionální politiky (územní cíle).....	16
3.1.3	Nástroje regionální a strukturální politiky EU	17
3.1.4	Principy regionální a strukturální politiky.....	18
3.2	Dotační politika EU v rámci ČR.....	20
3.2.1	Strategické dokumenty ČR.....	20
3.2.2	Implementační struktura	20
3.2.3	Operační programy pro období 2007-2013 v ČR.....	22
3.2.3.1	Výběr dotačního programu pro občanské sdružení.....	25
3.3	Operační program Přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika	26
3.3.1	Fond mikroprojektů euroregionu Silesia	31
4	Zpracování projektu a žádosti o grant z EU	34
4.1	Metodické nástroje pro přípravu projektu	35
4.1.1	SWOT analýza.....	36
4.1.2	Brainstorming	38
4.1.3	Logický rámec projektu.....	38
4.1.3.1	Popis projektu.....	38

4.2	Projektová žádost.....	46
4.2.1	Předkládání projektových žádostí.....	49
4.2.2	Kontrola, hodnocení a výběr projektů	50
4.2.3	Smlouva o projektu.....	53
4.2.4	Způsob proplácení podpory	54
5	Závěr.....	55

Seznam použité literatury

Seznam zkratk

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Přílohy

1 Úvod

Všechny neziskové organizace potřebují pro naplnění svého poslání prostředky, ať už finanční či materiální. Neziskové organizace samy o sobě mají vlastní zdroje příjmů nevýznamné – jedná se o členské příspěvky nebo příjmy z vlastní činnosti. Proto získávají finanční prostředky především od podniků a firem, nadací a nadačních fondů, vládních a statutárních organizací či jednotlivců prostřednictvím darů, dotací a grantů. Díky členství České republiky v Evropské unii lze čerpat finanční prostředky také z fondů EU.

Fondy EU nabízí širokou řadu nástrojů finanční a technické pomoci. Slouží obzvláště k podpoře hospodářského růstu, zlepšování vzdělanosti a snižování sociálních nerovností. Česká republika může v období 2007 – 2013 čerpat z fondů EU přibližně 26,7 miliard €. Není však snadné zorientovat se v možnostech získání dotací z EU.

Cílem této diplomové práce je nalezení vhodného dotačního programu EU, vypracování projektu a žádosti o dotaci pro občanské sdružení zaměřené na volnočasové aktivity pro děti a mládež.

Doposud občanská sdružení v České republice zaměřující se na volnočasové aktivity pro děti a mládež nemají žádné osobní zkušenosti s dotacemi z Evropské unie. Občanská sdružení, stejně jako jiné nestátní neziskové organizace, potřebují ke své činnosti získávat finanční prostředky z rozličných zdrojů. Je zapotřebí nejen zodpovědně hospodařit s financemi, ale také odhodlaně se snažit využít každé možnosti k získání prostředků z dalších zdrojů a nebát se případných těžkostí – složitější administrace, vypracovávání průběžných zpráv, jazykových bariér. Je tedy na místě chytit se příležitosti a využít vyhlášených výzev vztahujících se k fondům EU v programovém období 2007-2013.

V teoretické části bude seznámení s charakteristikou zdrojů financování, které mohou neziskové organizace využívat, dále přiblížení konkrétního občanského sdružení a jeho zdrojů financování. Pro svoji diplomovou práci jsem zvolila občanské sdružení ANIMA IUVENTUTIS, neboť v něm pracuji jako účetní, mám přehled o činnosti a aktivitách sdružení a také mám k dispozici potřebné informace, abych mohla samostatně sepsat projekt a vypracovat žádost o dotaci z fondů Evropské unie.

V druhé části bude sepsán přehled jednotlivých dotačních programů a vybírán vhodný dotační program pro dané sdružení.

Ve třetí, praktické části, bude vypracován konkrétní projekt a žádost o dotaci z EU.

Pro vypracování této práce bude využito dostupné odborné literatury, dále informací poskytnutých v občanském sdružení ANIMA IUVENTUTIS a znalosti a informace z absolvovaných seminářů a školení.

2 Charakteristika zdrojů financování

Na financování neziskových organizací, zvláště občanských sdružení, je zapotřebí pohlížet jako na typickou problematiku vícezdrojového financování. Z toho vyplývá, že organizace svoji činnost financují z více zdrojů zároveň.¹ Organizace pro svoji činnost využívají jako zdroj členské příspěvky a kurzovné (příspěvky účastníků), veřejné rozpočty, nadace a nadační fondy, firemní i individuální dárcovství, loterie a spotřebitelské hry a příjmy z vlastní činnosti. Typickým nepeněžním zdrojem je dobrovolná práce členů. Tato skutečnost dělá neziskové organizace konkurenceschopným vůči komerčním organizacím. Práce, kterou dobrovolník věnuje organizaci, je mnohdy tím nejcennějším.²

Veškeré zdroje financování se dají rozdělit podle různých hledisek, např. na zdroje vnitřní (vlastní) a vnější (nevlastní). Vnitřní zdroje v neziskových organizacích téměř nejsou anebo jsou pouze v nepatrné výši. Vnějšími zdroji rozumíme především dotace, granty, dary.³ Tato práce je zaměřena na členění financování z hlediska zdrojů veřejných a neveřejných.

2.1 Členění zdrojů financování

Zdroji financování rozumíme organizace, osoby a instituce, od nichž je možné získat prostředky (peníze, materiál, osobní pomoc, apod.) pro činnost, jinak řečeno se jedná o dárce. Rozdělení zdrojů do jednotlivých skupin pomáhá lépe s nimi pracovat a věnovat jim vhodnou péči podle jejich specifik a motivace.

Zdroje financování dělíme na:

1. **veřejné zdroje financování**, na nichž se podílejí instituce veřejné správy, tedy státní správa a samospráva (vládní a statutární zdroje),
2. **neveřejné zdroje financování** (tuzemské i zahraniční):
 - a. podnikatelská sféra,
 - b. nadace a nadační fondy,

¹ Ministerstvo financí České republiky. *Financování neziskových organizací* [online]. 2003-2007 [cit. 2011-02-23]. Dostupný z [www: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/nezisk_organizace.html>](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/nezisk_organizace.html).

² Seminárky.cz. *Neziskový sektor, neziskové organizace - charakteristika* [online]. 2007 [cit. 2011-02-23]. Dostupný z [www: <http://www.seminarky.cz/detaily-15165>](http://www.seminarky.cz/detaily-15165).

³ VÍTEK, A. Přehled základních forem financování podniku. *Technika a trh: polytechnický časopis o průmyslu*. 2006, roč. 14, č. 1-2, s. 68. ISSN 1210-5902.

- c. individuální dárci,
- d. příjmy z vlastní činnosti,
- e. členské příspěvky,
- f. část příjmů z loterií a her,
- g. daňová a poplatková zvýhodnění.⁴

2.1.1 Veřejné zdroje financování

Mezi tyto zdroje patří dotace ministerstev, státem zřízených institucí, krajské či městské (obecní) dotace, Evropské statutární a samosprávné zdroje. Obecně pro ně platí byrokratické řízení. Musí se dodržovat pevně stanovená pravidla – podání žádosti v předepsaném termínu, na předepsaném formuláři, se všemi přílohami, odevzdání kvalitně vypracovaných zpráv o průběhu projektu a podrobné vyúčtování. Právě nejdůležitějším zdrojem financí jsou resortní ministerstva, která pravidelně zpravidla 1x ročně vyhlašují grantové soutěže, kde se občanská sdružení a další organizace mohou ucházet o dotace. Organizace mají také možnost získat podporu od městských a krajských úřadů.⁵

V případě „evropských peněz“ se jedná o velice složité vypracování žádosti, průběžných zpráv, zpětné financování a další udržitelnost projektu. Výjimka v náročnosti je u menších obcí, které často nemají dotační řízení a prostředky poskytnou podle uvážení. Samozřejmě se jedná o menší částky než v případě ministerstev a evropských fondů. Jedná se o formu přímých dotací, která zajišťuje příjemci podpory přímé platby od poskytovatele dotací, a to nejčastěji formou zpětné úhrady tzv. uznatelných nákladů vynaložených na daný projekt – v plné výši nebo jen do určitého procenta celkových nákladů.⁶

Ze státního rozpočtu je možné občanským sdružením a obecně prospěšným společnostem poskytovat dotace. Na dotace není právní nárok a jejich poskytování se řídí předem stanovenými podmínkami. Základním předpisem, který upravuje finanční vztahy ke státnímu rozpočtu je zákon č. 576/1990 Sb., o rozpočtových pravidlech republiky. Dotace se poskytují podle § 5 rozpočtových pravidel, a to zásadně jako účelové dotace na konkrétní akce a programy.

⁴ MEDEROVÁ, J. Bakalářská práce. *Specifika daňové kontroly u neziskových organizací* [online]. 2005, Květen, 42 s. [cit. 2011-02-23]. Dostupný z [www: <http://www.is.muni.cz/th/69191/esf_b/bakalarska_prace.pdf%3Fflang%3Den>](http://www.is.muni.cz/th/69191/esf_b/bakalarska_prace.pdf%3Fflang%3Den).

⁵ VOJÍK, V. *Neziskové organizace, jejich řízení, prosperita a společenský význam* [online]. 2007, Říjen [cit. 2011-02-23]. Dostupný z [www: <http://frotor.fs.cvut.cz/doc/46.pdf>](http://frotor.fs.cvut.cz/doc/46.pdf).

⁶ Skandor.cz. *Zdroje dotací a veřejné podpory* [online]. 2011 [cit. 2011-02-23]. Dostupný z [www: <http://www.skandor.cz/index.php/evropske-dotace/zdroje-dotaci-a-verejne-podpory.html>](http://www.skandor.cz/index.php/evropske-dotace/zdroje-dotaci-a-verejne-podpory.html).

Zásady pro poskytování dotací ze státního rozpočtu občanským sdružením schválené vládou vycházejí z principu účelovosti poskytnuté dotace, což je v souladu s § 5 odst. 2 rozpočtových pravidel. Základem pro poskytování většiny dotací je vyhlášení konkrétních programů a úkolů, na které stát přispívá finančními prostředky. Do rozdělování těchto dotací se zapojují na tzv. profesionálním principu odborné orgány ústředních orgánů státní správy. O objemu finančních prostředků pro jednotlivé ústřední orgány (kapitoly) rozhoduje Parlament.

Zásady pro poskytování dotací neumožňují víceletou podporu. To jednoznačně vyplývá ze systému schvalování přidělení finančních prostředků v rámci státního rozpočtu, kde zásadně Parlament rozhoduje o ročním rozpočtu; nelze přijímat závazky na víceleté období, protože o prostředcích dalších let není rozhodnuto.

Také obce mohou poskytovat finance ze svého rozpočtu občanským organizacím. V případě, že organizace působí v rámci některé obce, měla by být podporována především z rozpočtu obce, neboť vykonává činnost pro obyvatele daného regionu.

Jestliže jsou nestátní neziskové (občanské) organizace financovány státem, pak se k tomu váže ještě jeden požadavek - a to kontrola nad jejich vydáváním. Veřejná správa má za povinnost kontrolovat účelnost vynakládání těchto finančních prostředků, protože se jedná o peníze daňových poplatníků.⁷

2.1.2 Neveřejné zdroje financování

Mezi neveřejné zdroje financování patří podnikatelská sféra a individuální dárci, kteří poskytují ať už klasické dary či dary ve formě sponzorství, dále nadace a nadační fondy. Samozřejmě také zdrojem financování jsou i příjmy z vlastní činnosti a členské příspěvky, ačkoli nemusí být ve velké míře, přesto jsou neziskové organizace rády i za drobný příjem.

2.1.2.1 Podnikatelská sféra

Řada větších firem má zpracovanou vlastní strategii a vybudovaný systém pro poskytování grantů a podpor. Neziskové organizace musí vypracovat písemnou žádost o finanční podporu podle jejich požadavků. V žádosti uvádějí popis projektu, rozpočet a informace o poslání a cílech organizace. Tyto žádosti poté posuzuje skupina lidí, která je složená ze zástupců dané společnosti. V případě dobře zpracované žádosti ji kladně posoudí a přidělí finanční prostředky.

⁷ Ministerstvo financí České republiky. *Financování neziskových organizací* [online]. 2003-2007 [cit. 2011-02-23]. Dostupný z [www: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/nezisk_organizace.html>](http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/nezisk_organizace.html).

Firmy poskytují dary jak bez požadavku protislužby, tak i sponzorství, kdy očekávají jako protislužbu prezentaci jejich jména. Poskytují finanční i materiální dary. Sponzorské dary mohou také využít jako nástroj ke snížení daní, kdy u nás jsou dary odčitatelnou položkou ze základu daně. Formy prezentace společnosti jsou různé, nejvíce se využívá umístění loga firmy na webových stránkách organizace, na plakátcích a jiných letáčcích informujících o pořádaných akcích dané organizace apod.

2.1.2.2 Nadace a nadační fondy

Podle zákona č. 227/1997 Sb., o nadacích a nadačních fondech, jsou nadace a nadační fondy účelová sdružení majetku zřízená a vzniklá pro dosahování obecně prospěšných cílů. Jsou tedy zřízené za účelem podporovat určitou, ve zřizovacích dokumentech stanovenou, činnost.

Hlavní rozdíl mezi nadacemi a nadačními fondy spočívá ve skutečnosti, že nadační fondy nemají nadační jmění, které zaručuje jeho trvalou udržitelnost. Nadace používají k dosahování svého účelu výnosy z nadačního jmění a ostatní majetek, zatímco nadační fond může využít ke svému účelu všechn svůj majetek. Majetek nadačního fondu nemusí splňovat předpoklad trvalého výnosu ani podmínku minimální hodnoty nadačního jmění (ve výši 500 000,- Kč).⁸

Smyslem nadací a nadačních fondů je přerozdělování peněžních prostředků prostřednictvím darů (např. formou veřejných sbírek) na veřejně prospěšné účely, v současnosti nazývané jako granty, podle svých zájmů a priorit. Prostředky poskytnuté nadací jsou účelově vázány, mají přesně stanovená pravidla a podmínky, na co přispějí, a je nutné vypracovat písemnou žádost. Výhodou u finančních prostředků z nadací je, že nepožadují monitorovací zprávy a hodnocení projektu, ale stačí doložit skutečnost využití poskytnutých prostředků dle stanovených kritérií. O poskytnutí prostředků a podmínkách jejich poskytnutí rozhoduje správní rada nadace. Organizace se mohou obrátit jak na české, tak i na zahraniční nadace a nadační fondy.

2.1.2.3 Individuální dárci

Mezi individuální dárcce patří především členové organizace, jejich rodinní příslušníci, známí, dobrovolníci, rodinní příslušníci cílových skupin a lidé s podobnými zájmy. Rozhodování jednotlivců je založeno na citech, většinou není nijak plánované. Jsou ochotni

⁸ PEJCHALOVÁ GRÜNVALDOVÁ, LL. M. EPRAVO.CZ. *Určité aspekty právní úpravy nadací v České republice, ve Francii, v Německu a v Rakousku* [online]. 2010, Srpen [cit. 2011-02-23]. Dostupný z [www:
<http://www.epravo.cz/top/clanky/urcite-aspekty-pravni-upravy-nadaci-v-ceske-republice-ve-francii-v-nemecku-a-v-rakousku-64226.html>](http://www.epravo.cz/top/clanky/urcite-aspekty-pravni-upravy-nadaci-v-ceske-republice-ve-francii-v-nemecku-a-v-rakousku-64226.html).

podpořit širokou škálu projektů, zvláště když jde o „dobrou věc“. Poskytují kromě finančních prostředků také materiální dary či svůj čas jako dobrovolníci. Soukromé dárcovství je stále důležité pro činnost a životaschopnost neziskových organizací.

Státní politika vytváří zajímavé prostředí pro případné dárce tím, že si své finanční dary podle daných pravidel mohou odečíst od základu daně.

Užitečným prostředkem pro pochopení zásad individuálního dárcovství je tzv. „pyramida fundraisingu“ (pyramida dárců). Pyramida od základny po špičku v sobě skrývá různé metody a nástroje k získávání podpory od jednotlivých dárců. Horní patra pyramidy využívají osobnější přístupy fundraisingu, zatímco spodní polovina pyramidy zahrnuje metody, které oslovují větší množství potenciálních dárců.⁹

Obr. 2.1 Pyramida fundraisingu

Zdroj: Prodialog.webari.cz. *Public Fundraising a donor relationship management* [online]. [cit. 2011-02-23].

Dostupný z www: <http://prodialog.webari.cz/img/graf_2.gif>.

Šířka pyramidové základny ukazuje příslušné množství tzv. potenciálních dárců. Každá úroveň pyramidy vyžaduje při žádosti o příspěvek specifické komunikační nástroje. Získávání nových dárců je stejně důležité jako znovu získání ztracených dárců.¹⁰

⁹ LEDVINOVÁ, J. České centrum fundraisingu. *Pyramidy fundraisingu* [online]. 2002, Zář [cit. 2011-02-23]. Dostupný z www: <<http://www.fundraising.cz/clanky-komentare-rozhovory/individualni-darci>>.

¹⁰ Prodialog.webari.cz. *Public Fundraising a donor relationship management* [online]. [cit. 2011-02-23]. Dostupný z www: <http://prodialog.webari.cz/o_fundraisingu_3.php>.

2.1.2.4 Příjmy z vlastní činnosti a členské příspěvky

Skutečnost, že neziskové organizace nejsou založeny za účelem podnikání, jim nebrání v získávání příjmů z vlastní činnosti. Neziskové organizace mohou mít příjmy v rámci své hlavní činnosti, pro kterou byly zřízeny či založeny, a kterou mají určenou stanovami. Mohou to být příjmy z pořádání osvětových přednášek, vzdělávacích seminářů, prodeje výrobků či služeb.

Neziskové organizace také mohou získávat příjmy v rámci vedlejší neboli hospodářské (doplňkové) činnosti. Může se už jednat o příjmy z podnikání, realizace veřejné zakázky, z reklamy nebo z pronájmu.

Příjmy z vlastní činnosti mohou být pro neziskové organizace způsobem udržení si finanční nezávislosti na veřejných zdrojích. Navíc mají neziskové organizace zvýhodnění ve formě snížení základu daně z příjmů. Neziskové organizace mohou, podle § 20 odst. 7 zákona č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů v aktuálním znění, snížit základ daně až o 30 %, maximálně však o 1 000 000,- Kč. V případě, že 30 % základu daně činí méně než 300 000,- Kč, mohou odečíst částku ve výši 300 000,- Kč, maximálně však do výše základu daně. Takto uspořené prostředky však musí použít nejpozději ve třech bezprostředně následujících zdaňovacích obdobích ke krytí nákladů souvisejících s činnostmi, z nichž získané příjmy nejsou předmětem daně.¹¹

Za další příjmový zdroj lze pokládat členské příspěvky, neboť občanská sdružení jsou založena právě na členském principu. Samotný výběr členských příspěvků představuje předem plánovaný a pravidelný finanční zdroj.¹²

2.2 Zdroje financování občanského sdružení

Občanské sdružení ANIMA IUVENTUTIS je sdružení zaměřené na práci s dětmi a mládeží. Sdružení vzniklo v roce 2001 jako nestátní nezisková organizace. Již desátým rokem zaštiťuje volnočasové činnosti a aktivity pro děti a mládež v děkanátech, farnostech a na Středisku mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí. Působí v Ostravsko-opavské diecézi, to je na území Moravskoslezského kraje a části Olomouckého kraje. Ve své práci vychází z křesťanských principů. Úzce spolupracuje s Diecézním centrem pro mládež biskupství ostravsko-opavského v Ostravě.

¹¹ Portal.gov.cz. *Nestátní neziskové organizace. Vlastní příjmy* [online]. 2003 [cit. 2011-02-23]. Dostupný z [www: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/708/_s.155/17214?ks=1583>](http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/708/_s.155/17214?ks=1583).

¹² VOJÍK, V. *Neziskové organizace, jejich řízení, prosperita a společenský význam* [online]. 2007, Říjen [cit. 2011-02-23]. Dostupný z [www: <http://frotor.fs.cvut.cz/doc/46.pdf>](http://frotor.fs.cvut.cz/doc/46.pdf).

Posláním sdružení je přispívat ke smysluplnému a účelnému využívání volného času dětí a mládeže, vytvářet v nich vědomí zodpovědnosti k životu, napomáhat při jejich formaci, rozvoji schopností a dovedností mladé generace. A formací dobrovolníků podporovat a motivovat mladé k dobrovolné službě svému okolí.

V současné době (k 1. březnu 2011) má sdružení 1091 členů. Děti ve věku do 18 let tvoří 41 % členské základny (tj. 444 osob), 35 % členů je mládež ve věku 19 – 26 let (tj. 387 osob) a zbylých 24 % jsou lidé starší 26 let (tj. 260 osob).

2.2.1 Činnost sdružení

Jedním ze základních bodů činnosti ústředí sdružení je práce s dobrovolníky a s těmi, kteří pracují s dětmi a mládeží nejen v rámci poboček. Ústředí pořádá aktivity především na Středisku mládeže ve Staré Vsi nad Ondřejnicí a v centru Ostravy na Ostravsko-opavském biskupství, se kterým spolupracuje.

Sdružení na úrovni ústředí nabízí dětem a mládeži:

- **kurz pro animátory** – dvouletý kurz pro dobrovolníky zaměřený na osobní růst a na získávání poznatků a zkušeností s prací s dětmi a mládeží,
- **víkendové akce** – vzdělávací, zážitkové pobyty,
- **jednodenní akce** – poznávací, zážitkové výlety, akce pro děti a rodiče,
- **vícedenní pobyty** – poznávací, stmelovací akce,
- **dětské letní tábory** – na různá témata a různým způsobem i na úrovni poboček, navazují na celoroční činnost,
- **pravidelné kroužky** – zpěv, hry, poznávání, sport.

V rámci sdružení funguje pět poboček - Frýdek, Hlučín, Místek, Nový Jičín a Opava. Činnost poboček zajišťují především dobrovolníci a mladí lidé, kteří v mnoha případech absolvovali animátorský kurz ve Staré Vsi nad Ondřejnicí. Připravují a organizují výlety dětí, drakiády, besídky, letní tábory a chaloupky, soustředění schol i ministrantské pobyty a jiné víkendové akce.

Cíle činnosti sdružení

- formace a rozvoj osobnosti dětí a mladých – duchovní, morální, kulturní, společenský a fyzický rozvoj,
- podpora smysluplného využívání volného času,
- vedení mladých k odpovědnosti nejen za svůj život, ale i okolí,

- podpora a formace dobrovolníků pro službu,
- získávání finanční podpory pro činnost dobrovolníků a skupin, které vedou.

2.2.2 Organizační a personální zajištění sdružení

O chod celé organizace se stará výkonný výbor, především jeho jednatel. Jednatel zastupuje organizaci, stará se o administrativní chod organizace, komunikuje s pobočkami, píše žádosti o dotace, koordinuje činnost ústředí na Středisku mládeže, spolu s účetní je zodpovědný za financování, finanční plánování, evidenci nových členů a mnoho dalších činností. Ostravsko-opavské biskupství poskytuje organizaci momentálně na půl úvazku účetní. Účetní vede účetnictví ústředí ve zjednodušeném rozsahu, kontroluje účetnictví poboček a táborů a dává dobrovolníkům v pobočkách a vedoucím táborů pokyny ohledně vedení účetnictví.

Každá pobočka má předsedu, místopředsedu, případně účetní, kteří se starají o chod a koordinaci činnosti na úrovni poboček. Komunikují s ústředím organizace a jsou zodpovědní za vyúčtování a administrativu pobočky. Samotná činnost sdružení je zajišťována dobrovolníky zvláště z řad členů. V současnosti se na činnosti podílí okolo 200 dobrovolníků. Všechny funkce jsou neplacené, vykonávané ve volném čase. Každá pobočka pořádá vlastní akce na úrovni děkanátů (setkání, víkendové akce, tábory) a během roku koordinují pravidelné schůzky skupin dětí a mládeže (společenství, scholy, schůzky ministrantů).

Členství ve sdružení

Členem sdružení se může stát kdokoli. Členové mají možnost podílet se na volnočasových aktivitách dětí a mládeže, využívat výhod členů (např. slevy na akcích sdružení). Společenství, scholy a jiné kroužky mají možnost získat finanční podporu pro svou činnost.¹³

Logo sdružení

„Autorkou je Mgr. Alena Rosová. Kříž uprostřed naznačuje, že se jedná o křesťanskou organizaci pro mládež a nápis dole naznačuje lodičku. Proto je kříž i jakýmsi stěžněm nebo ráhnem na plachtu. Loďku potom popohání vítr – sám Všemohoucí.“¹⁴

¹³ HRTÚS, P. Výroční zpráva občanského sdružení ANIMA IUVENTUTIS pro práci s dětmi a mládeží za rok 2010.

Cílová skupina

Cílovou skupinou celého sdružení jsou děti a mládež od 6 do 30 let. Ústředí sdružení se zaměřuje především na věkovou kategorii 14 až 30 let. Skupinky, které se scházejí pod jednotlivými pobočkami, se věnují jak dětem, tak i mladým od 6 do 30 let. Akce pro širokou veřejnost v rámci poboček jsou organizovány zejména pro věkovou kategorii 14 až 30 let.

ANIMA IUVENTUTIS je, co se týče povahy, jedinou organizací na severní Moravě. V celé České republice pak funguje dalších 8 sdružení, která jsou v podstatě stejná, vzájemně spolupracují a jsou členy Asociace křesťanských sdružení mládeže. Členem AKSM je také občanské sdružení Signaly.cz, které je odlišné v tom, že vytváří a spravuje komunitní web pro mladé křesťany. Samotná Asociace křesťanských sdružení mládeže se zaměřuje na organizování celostátních a mezinárodních setkání mládeže, která připravuje právě ve spolupráci se všemi svými členskými sdruženími.¹⁵ Ostatní organizace v severomoravském regionu vytvářejí také nejrůznější programy pro děti a mládež, ale jiným způsobem nebo se zaměřují na jiné cílové skupiny (děti ve městech, specifické činnosti, apod.).¹⁶

Při oslovení občanských sdružení, která jsou členy AKSM, bylo na základě dotazníkového šetření zjištěno (dotazník vyplnilo 7 sdružení z 9ti oslovených), že jako zdroj financování svých činností využívají: individuální dárce, podnikatelskou sféru, obce, města, kraje, ministerstva (MŠMT ČR, MPSV ČR, MK ČR), nadace, příspěvky účastníků a příjmy z prodeje fundraisingových předmětů. Dále se potvrdilo, že nemají žádné zkušenosti s dotacemi z EU. Občanská sdružení zastávají názor, že buď nemají šanci získat dotace z EU, nebo jim chybí osoba, která by dané problematice rozuměla a byla by schopná ošetřit spoustu „papírování“ s tím spojených (viz Příloha č. 2).

2.2.3 Finanční prostředky sdružení z veřejných zdrojů

Každoročně občanské sdružení ANIMA IUVENTUTIS realizuje dva projekty, na které žádá o dotaci MŠMT ČR. Menší projekt pod názvem „**Světlem spolu**“, na který MŠMT ČR v roce 2010 přidělilo dotaci ve výši 70 000,- Kč, tj. 44 % užitelných nákladů na projekt, je zaměřen pouze na činnost ústředí sdružení. Do projektu patří jednodenní

¹⁴ Animaiuventutis.cz. Logo ANIMy [online]. 2001 [cit. 2011-02-23]. Dostupný z [www: <http://www.animaiuventutis.cz/?page_id=2>](http://www.animaiuventutis.cz/?page_id=2).

¹⁵ Aksm.adam.cz. Členská sdružení [online]. 2010, Zář [cit. 2011-02-23]. Dostupný z [www: <http://aksm.adam.cz/?stranka=aksm>](http://aksm.adam.cz/?stranka=aksm).

¹⁶ VÁŇOVÁ, M. Bakalářská práce. Fundraisingový plán pro organizaci Anima Iuventutis. Ostravská univerzita, 2009.

a vícedenní volnočasové aktivity pořádané ústředím sdružení (Večery mladých konané na Biskupství ostravsko-opavském v Ostravě každou třetí středu v měsíci kromě měsíců letních prázdnin; Noční bdění; Jarní a Podzimní prázdniny; Velikonoce na Středisku ve Staré Vsi nad Ondřejnicí).

Druhý, rozsáhlejší projekt pod názvem „**Prostor mladým**“, je určen na činnost v rámci ústředí i poboček sdružení. Zahrnuje tedy nejen celoroční činnost poboček, kde převažuje pravidelná činnost (setkávání mladých ve společenstvích, scholy, schůzky ministrantů) a letní dětské tábory, ale i kurzy animátorů, cyklistické poutě a kreativní víkendy s rozličným zaměřením pořádané ústředím sdružení. Částka, kterou sdružení v roce 2010 získala na tento projekt, byla ve výši 240 000,- Kč, tj. 12 % uznatelných nákladů na projekt.

Sdružení také podalo projekt pod názvem „**Ruku v ruce**“ do mimořádně vyhlášeného dotačního programu „Evropský rok dobrovolnictví.“ Finanční prostředky avšak sdružení z tohoto mimořádně vyhlášeného dotačního programu nezískalo kvůli formálním nedostatkům.

Již třetím rokem zasílá sdružení také žádost o dotaci z Moravskoslezského kraje na výše uvedený projekt „**Prostor mladým**“. Moravskoslezský kraj na tento projekt poskytl v roce 2010 finanční prostředky ve výši 200 000,- Kč, tj. 11 % uznatelných nákladů na projekt.

Pobočky podávají okolo tří až pěti žádostí na obce v místech, kde se konkrétně s dětmi a mladými pracuje. Dvě až tři obce přispívají pravidelnou částkou okolo 5 000,- až 15 000,- Kč, převážně na táborovou činnost poboček. Celkový úhrn finančních prostředků z místních samospráv ročně nepřesáhne 50 000,- Kč.

Doposud nebyly podány žádné žádosti o evropské dotace. Využít by šlo česko-polských nebo česko-slovenských projektů, např. v rámci kurzu Animátoři nebo letních dětských táborů pořádaných v pohraničí. Sdružení nemá zatím s evropskými dotacemi žádnou zkušenost. A právě za tímto účelem je psána tato diplomová práce.

2.2.4 Finanční prostředky sdružení z neveřejných zdrojů

Sponzorské dary na činnost sdružení ročně poskytne kolem pěti firem, celková částka se pohybuje okolo 30 000,- Kč. Některé firmy dávají pravidelně, například podporují určitý dětský letní tábor. Jiné spíše poskytnou sponzorský dar jednou, když je někdo osloví, později se s nimi ve sdružení už „nepracuje.“

Činnost sdružení v jednotlivých pobočkách také podporují římskokatolické farnosti, a to prostřednictvím darů anebo poskytnutím prostor pro konání jak pravidelných společenství, tak jednorázových aktivit pro děti a mládež v dané oblasti.

Nadacím a nadačním fondům se zatím nevěnovala příliš velká pozornost. Sdružení podalo čtyři žádosti o finanční prostředky na rok 2010 z nadačních fondů ČEZ, Hyundai, OKD, O2. Ale vzhledem k velkému počtu žadatelů nebyly projekty úspěšné a tak sdružení z těchto zdrojů prostředky nezískalo. Většina nadačních fondů nedává granty na „obyčejnou“ mládež, ale na postižené, znevýhodněné děti, proto je těžké najít vhodného donora.

Dále sdružení ročně podpoří 30 až 40 **individuálních dárců**, zpravidla se jedná o dárce z řad členů nebo dobrovolníků, kteří v případě nouze pomohou podle aktuální potřeby 100 – 10 000,- Kč, ročně až 250 000,- Kč. Jednotlivců, kteří přispívají na činnost bez „velké“ angažovanosti je jen několik. Systematicky se jim sdružení nevěnuje, evidence se nevede.

Členské příspěvky – členové přispívají na činnost sdružení pravidelným ročním příspěvkem ve výši 40,- Kč. Po zaplacení tohoto příspěvku mohou členové využívat slevy na pořádané akce, slevy při nákupu triček a vest s logem sdružení, knih, cd apod.

Graf 2.1 Zdroje financování sdružení v r. 2005

Zdroj: vlastní zpracování

Graf 2.2 Zdroje financování sdružení v r. 2010

Zdroj: vlastní zpracování

Z výše uvedeného grafického srovnání vývoje zdrojů financování sdružení v letech 2005 a 2010 je patrné, že více než polovinu zdrojů financování tvoří příspěvky od účastníků, kteří přispívají na akce, jichž se účastní. Dále finanční zdroje ve formě dotací z Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy během pěti let vzrostly téměř o 10 %, také přibýly finanční prostředky z Moravskoslezského kraje a od individuálních dárců. Naopak poklesly zdroje ve formě darů a příspěvků měst a obcí a úplně vymizely finanční prostředky v podobě půjčky.

3 Přehled dotačních programů a grantů z EU

Dnes EU zahrnuje 27 členských zemí – Belgie, Bulharsko, Česká republika, Dánsko, Estonsko, Finsko, Francie, Irsko, Itálie, Kypr, Litva, Lotyšsko, Lucembursko, Maďarsko, Malta, Německo, Nizozemsko, Polsko, Portugalsko, Rakousko, Řecko, Rumunsko, Slovensko, Slovinsko, Španělsko, Spojené království a Švédsko.¹⁷

Unie financuje své aktivity z ročního rozpočtu ve výši více než 120 miliard eur, do kterého z větší části přispívají členské státy. Tato částka představuje jen malou část celkového bohatství EU (maximálně 1,24 % součtu hrubého národního produktu všech členských států).

3.1 Obecná východiska dotační politiky EU

Pro získání uceleného přehledu o problematice fondů EU je třeba se nejprve seznámit s obecnými informacemi a základními pojmy, které se vztahují k těmto politikám EU, a s nimiž se pracuje při práci s fondy EU.

3.1.1 Regionální a strukturální politika EU

EU pokrývá území států a regionů, mezi nimiž jsou velké rozdíly dané kulturními, jazykovými i historickými odlišnostmi. Společným ukazatelem je rozdílná ekonomická úroveň měřitelná výší hrubého domácího produktu – HDP. Nejrozvinutější regiony se pohybují na úrovni více než 270 % a nejméně rozvinuté dosahují méně než 40 % průměrné úrovně HDP v EU. Snižováním těchto rozdílů se zabývá evropská regionální politika.

Hlavním finančním nástrojem jsou strukturální fondy. Poradním orgánem EU je Výbor regionů, který se vyjadřuje k problémům s regionálním podtextem a má právo vlastní iniciativy. Jsou zavedena střednědobá období, tzv. programová období.

Aktuální programové období je sedmileté: 2007 až 2013 a podle tzv. pravidla $n + 2$ musí být vyúčtováno do konce roku 2015.

Pro vzájemné porovnání, a to především ze statistického hlediska, slouží tzv. nomenklatura územních statistických jednotek – NUTS (z fr. Nomenclature ex unités territoriales statistiques).

¹⁷ Europa.eu. Portál Evropské unie. *Členské státy* [online]. 2010 [cit. 2011-03-01]. Dostupný z [www: <http://europa.eu/abc/european_countries/eu_members/index_cs.htm>](http://europa.eu/abc/european_countries/eu_members/index_cs.htm).

NUTS I – největší regionální srovnávací jednotka, úroveň zemí, makroregionů = ČR.

NUTS II – podle počtu obyvatel (1-2 mil.) => Praha, Střední Čechy, Jihozápad, Severozápad, Severovýchod, Jihovýchod, Střední Morava, Moravskoslezsko. Nazývané také regiony soudržnosti.

NUTS III – úroveň okresů, případně krajů => Hlavní město Praha, Středočeský, Jihočeský, Plzeňský, Karlovarský, Ústecký, Liberecký, Královéhradecký, Pardubický kraj, Kraj Vysočina, Jihomoravský, Olomoucký, Zlínský a Moravskoslezský kraj.

NUTS IV – úroveň okresů, případně mikroregionů.

NUTS V – úroveň obcí.¹⁸

Tato nomenklatura pro statistické monitorování a analýzy ekonomické a sociální situace v regionech byla zavedena v celé EU v roce 1998.

3.1.2 Cíle regionální politiky (územní cíle)

Regionální politika věnuje zvláštní pozornost specifickým problémům rozvoje měst a venkovských oblastí, od nichž se právě odvíjí jednotlivé územní cíle a jejich formulace v koncepčních dokumentech a strategiích.

Cíl 1 - Konvergence

Účelem je napomoci nejméně rozvinutým zemím a regionům, aby rychleji dosáhly průměru EU pomocí zlepšených podmínek pro růst a zaměstnanost. Jedná se o podporu regionů s HDP nižším než 75 % průměru EU. U nás mezi tyto nejchudší regiony EU patří NUTS II Střední Morava (57,9 %) a Severozápad (59,0 %). V rámci cíle Konvergence existuje celkem osm tematických operačních programů (viz kapitola 3.2.3), na které je vyčleněna částka ve výši 21,23 miliard eur.

Cíl 2 - Regionální konkurence a zaměstnanost

Snaha o zvýšení konkurenceschopnosti, úrovně zaměstnanosti a přitažlivosti regionů, které nepatří k nejméně rozvinutým. Patří sem tedy členské země a regiony EU s hrubým národním produktem vyšším než 75 % průměru EU. Projekty v rámci tohoto cíle jsou spolufinancovány z Evropského fondu regionálního rozvoje a Evropského sociálního fondu. Tento cíl se týká Hlavního města Prahy, zahrnuje dva operační programy (viz kapitola 3.2.3), na které je vyčleněno 0,42 miliard eur.¹⁹

¹⁸ BAJER, P.; MATYÁŠ, J. *Praktický průvodce dotacemi z fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno: Eurospolečnosti, 2009. 122 s. ISBN 978-80-254-4017-9.

¹⁹ PŘICHYSTAL, A. *Kuchařka pro žadatele z fondů EU, aneb, Jak uvařit dobrý projekt*. Nymburk: Vega-L, 2008. 153 s. ISBN 978-80-86757-94-0.

Cíl 3 - Evropská územní spolupráce

Účelem je zvýšení přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráce. Snahou je podpořit společná řešení problémů, které řeší sousedící úřady v oblastech jako např. rozvoj měst, venkova, podpora hospodářských vztahů a spolupráce mezi malými a středními podniky. Tento cíl vychází z podpory další integrace EU spoluprací na přeshraniční, mezinárodní a meziregionální úrovni. V rámci cíle Evropská územní spolupráce, na nějž je vyčleněno 0,39 miliard eur, existuje celkem devět operačních programů, z nichž mohou všechny regiony ČR čerpat finanční prostředky (viz kapitola 3.2.3).

Mezi hlavní priority patří: podpora rozvoje vědy a výzkumu a informační společnosti, rozvoj hospodářských vztahů, budování infrastruktury, technického propojení a posilování dostupnosti (doprava, životní prostředí), zajištění spolupráce v oblasti bezpečnosti, zvyšování zaměstnanosti.²⁰

Procentuální rozdělení finančních prostředků mezi jednotlivé cíle tedy stanovila Evropská komise následovně:

- Konvergence = 81,9 %,
- Regionální konkurenceschopnost a zaměstnanost = 15,7 %,
- Evropská územní spolupráce = 2,4 %.²¹

3.1.3 Nástroje regionální a strukturální politiky EU

K prioritám EU patří snižování rozdílů mezi regiony a vyrovnávání odlišné sociální a ekonomické situace členských zemí při zachování jejich kulturních a historických hodnot. Strukturální fondy jsou nástrojem hospodářské politiky a sociální soudržnosti. Prostřednictvím rozvojových programů a projektů se snaží snižovat rozdíly na úrovni různých regionů a zaostalost nejvíce znevýhodněných oblastí.

- **Evropský fond regionálního rozvoje** – podpora investičních projektů, např. výstavba silnic a železnic, odstraňování ekologických zátěží, výstavba poldrů a úprava koryt řek, podpora začínajícím podnikatelům, rozvoj a obnova sportovních areálů využitelných pro cestovní ruch, výstavba regenerační zeleně aj.
- **Evropský sociální fond (fond soudržnosti = kohezní fond)** – podpora neinvestičních projektů, např. speciální programy pro osoby se zdravotním postižením, děti, mládež,

²⁰ BAJER, P.; MATYÁŠ, J. *Praktický průvodce dotacemi z fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno: Eurospolečnosti, 2009. 122 s. ISBN 978-80-254-4017-9.

²¹ PŘICHYSTAL, A. *Kuchařka pro žadatele z fondů EU, aneb, Jak uvařit dobrý projekt*. Nymburk: Vega-L, 2008. 153 s. ISBN 978-80-86757-94-0.

etnické menšiny a další znevýhodněné skupiny obyvatel, rekvalifikace zaměstnanců, stáže studentů, pedagogů a vědeckých pracovníků apod.

3.1.4 Principy regionální a strukturální politiky

Strukturální politika je založena na čtyřech základních a třech doplňkových principech, které se promítají do programové báze procesu poskytování pomoci i do realizace projektů, které jsou ze strukturálních fondů spolufinancovány.

Princip adicionality neboli doplňkovosti – prostředky mají být doplňovány prostředky národních rozpočtů členských zemí. Členský stát musí dodržet danou míru národního spolufinancování. Národní zdroje by měly vykazovat rostoucí tendenci.

Princip programování spočívá v uskutečňování víceletých a víceoborových programů. Vláda členské země předkládá Evropské komisi tzv. programové dokumenty. Po schválení Evropskou komisí jsou na tyto programy určeny finanční prostředky a programy se realizují prostřednictvím konkrétních projektů.

Princip koncentrace – snaha o využívání finančních prostředků výlučně na realizaci předem stanovených cílů. Finanční prostředky by měly být investovány co nejúčelněji, spíše na větší projekty, u kterých se předpokládá maximální užitek a synergické efekty.

Princip partnerství – jsou rozlišovány dvě úrovně – vertikální a horizontální. Vertikální úroveň partnerství zahrnuje úzkou spolupráci mezi EK a členským státem určenými orgány na úrovni národní, regionální a místní, a to pro všechny fáze implementace, od přípravy až po realizaci. Horizontální úroveň se týká spolupráce mezi partnery v rámci členského státu nebo regionu.

Smyslem partnerství je, aby se na konkrétním rozdělení prostředků mohli podílet i samotní příjemci. EU nechává definici partnerství na zodpovědnosti členských států, proto v rámci různých operačních programů mohou být pravidla pro partnerství vymezena odlišně.

Partnerství projektu je vztah mezi dvěma nebo více subjekty, který je založený na společné zodpovědnosti při přípravě a realizaci projektu. Rozlišuje se partnerství české a mezinárodní. V rámci mezinárodního partnerství je možno do projektu zapojit partnery z členských států EU. Výdaje splňující podmínky jejich způsobilosti, které vznikají českým

partnerům účastnícím se realizace grantových projektů, jsou součástí způsobilých výdajů projektu.²²

Projekty uskutečňované v rámci partnerství nesmí být realizovány za účelem vytváření zisku, ale mají neziskový charakter. Během realizace projektu tedy nesmí spolu uzavřít žádné smluvní vztahy, za které by byla poskytnuta úplata.

Vzájemnou spolupráci partnerství upravuje Smlouva o partnerství. Jejím předmětem je definování postavení příjemce a jeho partnerů, vymezení aktivit, kterými se podílejí na projektu, úprava vzájemných práv a povinností při naplňování účelu této smlouvy. Dále smlouva vymezuje odpovědnost za porušení smlouvy, způsob ukončení spolupráce apod.

Evropská unie klade důraz také na spolufinancování ze strany České republiky. Fondy EU proto poskytují v programovacím období 2007-2013 maximálně 85 % nákladů na projekt a vyžadují domácí spolufinancování v minimální zbývající výši 15 %. Z části tedy projekt může být hrazen finančními prostředky z rozpočtu státu, veřejných rozpočtů a vlastních zdrojů žadatele.²³

Princip subsidiarity je zakotven v Maastrichtské smlouvě. Jedná se o přístup, kdy všechny pravomoci k plnění cílů jsou přesunuty na co nejnižší možnou úroveň rozhodování, stupeň správy. Díky tomu je umožněno příslušným národním orgánům samostatně vybírat projekty a následně i kontrolovat jejich realizaci.

Princip solidarity – vyspělejší státy přispívají svými příspěvky do společného rozpočtu a tak napomáhají k rozvoji méně vyspělým zemím.

Princip monitorování a evaluace - Monitorování je průběžná činnost, která sleduje dodržování předepsaných pravidel a postupů. Cílem monitorování je zjišťování pokroku v realizaci projektů a probíhá během celého trvání programu. Evaluace představuje proces hodnocení z hlediska věcnosti a efektivity. Jsou zaměřeny na vývoj realizace operačního programu jako celku.²⁴

²² TSAPIKIDOU, D. G. *Průvodce fondy EU pro neziskové organizace: cesta labyrintem financování EU*. Praha: Nadace rozvoje občanské společnosti, 2003. 230 s.

²³ PŘICHYSTAL, A. *Kuchařka pro žadatele z fondů EU, aneb, Jak uvařit dobrý projekt*. Nymburk: Vega-L, 2008. 153 s. ISBN 978-80-86757-94-0.

²⁴ TSAPIKIDOU, D. G. *Průvodce fondy EU pro neziskové organizace: cesta labyrintem financování EU*. Praha: Nadace rozvoje občanské společnosti, 2003. 230 s.

3.2 Dotační politika EU v rámci ČR

Česká republika je považovaná za poměrně chudší státy EU a podpora z fondů EU, kterou může v daném období čerpat, odpovídá 66 % státního rozpočtu ČR roku 2007.

3.2.1 Strategické dokumenty ČR

Jedná se o základní programové dokumenty ČR pro využívání fondů EU v období 2007-2013. Vůči strategickým dokumentům ČR jsou vyhodnocována východiska pro formulování strategií a prioritních os zakotvených v jednotlivých operačních programech.

➤ Národní rozvojový plán ČR (NRP) 2007-2013

V Národním rozvojovém plánu je definována strategie rozvoje ČR pro dané období, vychází z nařízení ke strukturálním fondům a Fondu soudržnosti a odráží změny jak na úrovni evropské, tak i na úrovni národní vzhledem ke strategii rozvoje ČR pro předchozí období.

➤ Národní strategický referenční rámec (NSRR)

Představuje základní programový dokument pro využívání fondů EU, vychází z povinností čerpání prostředků z evropských fondů stanovených EU každému členskému státu. Jsou do něj promítnuty klíčové body systému koordinace politiky hospodářské a sociální soudržnosti.²⁵

3.2.2 Implementační struktura

Pro čerpání pomoci ze strukturálních fondů má každá země určený institucionální rámec, který je obsažen v Národním strategickém referenčním rámci a detailněji rozveden v jednotlivých operačních programech a jednotných programových dokumentech.

Koordinací tohoto rámce, který vymezuje i základní struktury a pravidla pro jejich realizaci, je pověřen Národní orgán pro koordinaci (NOK), jedná se o jeden z odborů MMR ČR.

Řídící orgán je v hierarchii implementační struktury na úrovni konkrétního operačního programu postaven nejvýše. Nese celkovou odpovědnost za efektivitu, správnost řízení a realizaci programu v souladu s národními normami a předpisy EU. Má také koordinační úlohu. Část svých pravomocí může delegovat na zprostředkující subjekt.

²⁵ PŘÍCHYŠTAL, A. *Kuchařka pro žadatele z fondů EU, aneb, Jak uvařit dobrý projekt*. Nymburk: Vega-L, 2008. 153 s. ISBN 978-80-86757-94-0.

Zprostředkující subjekt vykonává pravomoci na něj delegované řídicím orgánem na základě smlouvy o delegování pravomocí. Míra delegování je však individuální. Dále vykonává funkci metodického vedení pro příjemce, někdy používá označení „poskytovatel finančních prostředků“. Tímto subjektem jsou jednotlivé odbory ministerstev nebo i jimi zřízené organizace jako např. Czechinvest, Národní vzdělávací fond aj.

Příjemce je úspěšný žadatel, s nímž řídicí orgán podepsal smlouvu o realizaci projektu. Přijímá finanční podporu a je realizátorem projektu. Je odpovědný za čerpání prostředků v souladu se stanovenými pravidly.

Platební a certifikační orgán je odpovědný za celkové řízení prostředků poskytnutých ČR ze strukturálních fondů, je jím MF ČR. Řídí a koordinuje toky finančních prostředků poskytnutých z rozpočtu EU a předkládá EK výkazy výdajů a žádosti o platbu a ověřuje jejich správnost.

Platební jednotka má funkci zprostředkujícího subjektu platebního orgánu. To znamená, že vykonává funkce delegované na ní platebním orgánem. Zpravidla se jedná o ministerstva, kraje, příp. další organizace, která jsou odpovědná za implementaci jednotlivých programů.

Monitorovací výbor je ustanovován na úrovni NSRR (Národní strategický referenční rámec) jako celku, tak i na úrovni jednotlivých OP (operačních programů). Provádí dohled nad programem, schvaluje programové dodatky, kritéria pro výběr projektů, návrhy na změnu programu, kontroluje poskytování pomoci aj.

Technická asistence přestože není součástí implementační struktury tak má nezastupitelnou roli a je součástí každého OP. Pod její činnosti spadá např. zpracování studií, tvorba manuálů, připomínkování strategických dokumentů, konzultační činnost, metodická podpora žadatelů a příjemců, aktivity v rámci publicity, monitorování a evaluace apod.

Auditní orgán zajišťuje audit na úrovni řídicích a kontrolních systémů a informuje o jeho výsledku Evropskou komisí.

3.2.3 Operační programy pro období 2007-2013 v ČR

V rámci cílů politiky hospodářské a sociální soudržnosti EU připravila ČR na roky 2007-2013 celkem 26 operačních programů, které jsou shrnuty v Národním strategickém referenčním rámci, který v červenci 2007 schválila Evropská komise.²⁶

Operační programy se dělí na: Tematické OP, Regionální OP, OP pro Prahu a OP Evropské územní spolupráce. Tematické OP se vztahují na všechny regiony soudržnosti ČR s výjimkou Prahy. Regionální OP se zaměřují na řešení konkrétních problémů českých a moravských regionů. Každý z operačních programů je dále členěn na několik prioritních os.

Tematické (sektorové) operační programy:

- Operační program Podnikání a inovace,
- Operační program Životní prostředí,
- Operační program Doprava,
- Operační program Výzkum a vývoj pro inovace,
- Integrovaný operační program,
- Operační program Vzdělání pro konkurenceschopnost,
- Operační program Technická pomoc,
- Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost.

Regionální operační programy:

- ROP NUTS II Jihozápad,
- ROP NUTS II Jihovýchod,
- ROP NUTS II Střední Morava,
- ROP NUTS II Severozápad,
- ROP NUTS II Severovýchod,
- ROP NUTS II Střední Čechy,
- ROP NUTS II Moravskoslezsko,
 - Prioritní osa 1 – Regionální infrastruktura a dostupnost,
 - Prioritní osa 2 – Podpora prosperity regionu,
 - Prioritní osa 3 – Rozvoj měst,
 - Prioritní osa 4 – Rozvoj venkova.

²⁶ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. *Programy 2007-2013* [online]. 2007 [cit. 2011-03-01]. Dostupný z [www: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013>](http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013).

V rámci těchto ROP se podpory zaměřují na:

- **modernizaci technické infrastruktury** zvyšující přitažlivost regionu pro investice při zohledňování ochrany životního prostředí,
- **zvýšení prosperity regionu** vytvářením prostředí pro rozvoj malých a středních podniků včetně prostředí pro inovace a vytváření nových pracovních příležitostí,
- **zvýšení podílu cestovního ruchu** na hospodářské prosperitě regionu a na vytváření pracovních příležitostí,
- **modernizaci a zlepšení podmínek pro obyvatele** ve městech a na venkově, související s rozvojem hmotného prostředí, lidských zdrojů, kultury a volnočasových aktivit, přispívajících ke zvýšení atraktivity těchto území pro hospodářský rozvoj.

Operační programy pro Prahu:

- OP Praha Konkurenceschopnost,
- OP Praha Adaptabilita.

Operační programy Evropské územní spolupráce:

- OP Mezinárodní spolupráce (účastnit se mohou všechny země EU, Norsko a Švýcarsko),
- OP Nadnárodní spolupráce (účastnit se může ČR, Maďarsko, Polsko, Rakousko, Slovinsko, Slovensko, část Německa, Itálie a Ukrajiny),
- Síťový OP ESPON 2013 (účastnit se mohou členské země EU, Norsko, Švýcarsko, Lichtenštejnsko, Island a kandidátské země EU),
- Síťový OP INTERACT II (účastnit se mohou členské země EU),
- OP Přeshraniční spolupráce Česká republika – Svobodný stát Bavorsko 2007-2013,
- OP Přeshraniční spolupráce Svobodný stát Sasko – Česká republika 2007-2013,
- OP Přeshraniční spolupráce Rakousko – Česká republika 2007-2013,
- OP Přeshraniční spolupráce Slovenská republika – Česká republika 2007-2013,
 - Prioritní osa 1 – Podpora sociokulturního a hospodářského rozvoje přeshraničního regionu a spolupráce,
 - Prioritní osa 2 – Rozvoj dostupnosti přeshraničního území a životního prostředí,
- OP Přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007-2013,
 - Prioritní osa 1 – Posilování dopravní dostupnosti, ochrana ŽP a prevence rizik,

- Prioritní osa 2 – Podpora rozvoje podnikatelského prostředí a cestovního ruchu,
- Prioritní osa 3 – Podpora spolupráce místních společenství.²⁷

Sít'ový operační program ESPON 2013

OP ESPON zajišťuje výzkum v oblasti územního plánování a regionálního rozvoje. Zkratka ESPON (European Spatial Planning Observation Network) vyjadřuje v češtině Evropskou monitorovací síť pro územní rozvoj a soudržnost.

Cílem programu je poskytování informací, analýz, map, databází a podobně, které přispívají k harmonickému rozvoji oblastí, regionů, větších územních celků. Odhalování územního kapitálu a schopností pro rozvoj regionů a větších území napomáhá k evropské konkurenceschopnosti, územní spolupráci a udržitelnému a vyváženému rozvoji.²⁸

Sít'ový operační program INTERACT II

Tento program schválila Evropská komise 4. prosince 2007, navazuje na program INTERACT v programovém období 2007-2013. Zaměřuje se především na přeshraniční spolupráci, neboť je na ni určeno nejvíce finančních prostředků z Cíle 3 – Evropská územní spolupráce (77 %). INTERACT II má dvě priority:

- rozvoj a dodání služeb,
- technická asistence.

Cíle programu INTERACT II jsou:

- **zlepšení efektivnosti územní spolupráce,**
- **přispění ke kvalitě územní spolupráce** a podpora implementace programů přeshraniční, nadnárodní a meziregionální spolupráce,
- **poskytnutí prostoru regionům** k diskuzi o strategiích pro přeshraniční a nadnárodní regionální rozvoj a zajištění přenosu inovací.²⁹

²⁷ TAUER, V. *Získejte dotace z fondů EU: tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem: metodika, pravidla, návody*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2009. 160 s. ISBN 978-80-251-2649-3.

²⁸ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. *Programy 2007-2013* [online]. 2007 [cit. 2011-03-01]. Dostupný z [www: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace/ESPON-2013>](http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace/ESPON-2013).

²⁹ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. *Programy 2007-2013* [online]. 2007 [cit. 2011-03-01]. Dostupný z [www: <http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace/INTERACT-II>](http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013/Evropska-uzemni-spoluprace/INTERACT-II).

3.2.3.1 Výběr dotačního programu pro občanské sdružení

Na základě analýzy aktivit a činnosti občanského sdružení ANIMA IUVENTUTIS lze uvažovat o čerpání finančních zdrojů v rámci Operačních programů přeshraniční spolupráce Slovenské republiky a České republiky, případně České republiky a Polské republiky. Jedná se o projekty, které musí být realizovány v příhraničních oblastech. Tyto programy se mimo jiné zaměřují na podporu přeshraniční spolupráce v oblasti rozvoje mezilidských vztahů, společenských, kulturních a volnočasových aktivit, čemuž právě odpovídá zaměření daného občanského sdružení.

OPPS Slovenská republika – Česká republika je určen pro české kraje Jihomoravský, Moravskoslezský a Zlínský a ze slovenské strany pro kraje Trenčínský, Trnavský a Žilinský. V úvahu tedy připadá spolupráce sdružení (Moravskoslezský kraj) se subjekty ze Žilinského kraje v rámci Prioritní osy 1 – Podpora sociokulturního a hospodářského rozvoje přeshraničního regionu a spolupráce.

OPPS Česká republika – Polská republika se vztahuje pro české kraje Liberecký, Královéhradecký, Pardubický, Olomoucký a Moravskoslezský. Z polské strany se týká regionů jeleniogórsko-wałbrzyského, opolského, rybnicko-jastrzębského a bielsko-bialského. V úvahu se tedy nabízí spolupráce se subjekty z regionů rybnicko-jastrzębského a bielsko-bialského v rámci Prioritní osy 3 – Podpora spolupráce místních společenství.

Dále občanské sdružení může zvážit možnost čerpání dotací na investiční projekty z **Regionálních operačních programů NUTS II Moravskoslezsko**, na jehož území působí.

V současné době nejsou otevřeny výzvy k předkládání projektů a žádostí o spolufinancování z Operačního programu Přeshraniční spolupráce 2007-2013 Česká republika - Slovenská republika. Proto na základě přehledu otevřených výzev se tato diplomová práce dále zaměřuje na přeshraniční spolupráci mezi Českou republikou a Polskou republikou. Na výzvu v rámci oblasti podpory 3.2 Podpora společenských a kulturních aktivit je alokováno 7,6 mil. € a v rámci oblasti podpory 3.3 Fond mikroprojektů je alokováno 43,9 mil. €. ³⁰

Občanské sdružení ANIMA IUVENTUTIS dosud nemá žádné zkušenosti s evropskými dotacemi, nerealizuje žádné velké projekty a zaměřuje se především na neinvestiční projekty. Z těchto důvodů se konkrétněji nabízí možnost využití výše uvedeného dotačního programu právě v rámci oblasti podpory 3.3 Fond mikroprojektů.

³⁰ Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. *Programy 2007-2013* [online]. 2007 [cit. 2011-03-01]. Dostupný z www.strukturalni-fondy.cz/getdoc/9cb0466e-60bf-40bf-ac03-1fcabc3bea92/Prehled-otevrenych-vyzev-k-18--unoru-2011.

3.3 Operační program Přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika

Podporované území pro období 2007-2013 - Oblast podporovaného území má rozlohu 47 097 km². Česká příhraniční část o rozloze 23 135 km² se podílí na celkové rozloze státu téměř jednou třetinou (29,2 % rozlohy ČR). Polská příhraniční část zaujímá rozlohu 23 962 km² (7,7 % rozlohy Polska).³¹

Obr. 3.1 Podporované území

Zdroj: CZ-PL, *Cíl 3 2007-2013*. [online]. 2011 [cit. 2011-02-15]. Dostupný z www: <<http://www.cz-pl.eu/index.php?cmd=show&imageID=11&title=>>>.

Celá tato příhraniční oblast je rozdělena do šesti euroregionů. Bližší podrobnosti o jednotlivých euroregionech jsou dostupné na níže uvedených internetových stránkách.

Nisa: <http://www.neisse-nisa-nysa.org>,

Glacensis: <http://www.euro-glacensis.cz>,

Praděd: <http://www.euopraded.cz>,

Těšínské Slezsko: <http://euroregion.inforeg.cz>,

Silesia: <http://www.euroregion-silesia.cz>,

Beskydy: <http://www.euroregion-beskydy.cz>.

³¹ CZ-PL, *Cíl 3 2007-2013*. [online]. 2011 [cit. 2011-02-15]. Dostupný z www: <<http://www.cz-pl.eu/uzemni-vymezeni.html>>.

V rámci působnosti sdružení připadají v úvahu následující čtyři euroregiony:

Euroregion Praděd - Pradziad

- CZ: okresy Bruntál, Jeseník, Olomouc, Přerov, Prostějov,
- PL: powiat brzeski, kędziersko-kozielski, kluczborski, krapkowicki, namysłowski, nyski, oleski, opolski, prudnicki, strzelecki, město Opole.

Euroregion Těšínské Slezsko - Śląsk Cieszyński

- CZ: okres Karviná, okres Frýdek-Místek - část (podle jednotlivých obcí),
- PL: powiat wodzisławski – část (gmina Godów), powiat cieszyński, powiat bielski – část (gminy Jasienica, Jaworze), město Jastrzębie-Zdrój.

Euroregion Silesia

- CZ: okresy Opava, Ostrava, Nový Jičín,
- PL: powiat głubczycki, raciborski, rybnicki, wodzisławski (bez gminy Godów), města Rybnik a Żory.

Obr. 3.2 Euroregion Silesia

Zdroj: Fond mikroprojektů v Euroregionu Silesia, *Směrnice pro žadatele* [online]. 2011, Leden [cit. 2011-03-17]. Dostupný z [www: <http://www.euroregion-silesia.cz/photo/polske_uzemi_euroregionu/mapa_glubczyce.jpg>](http://www.euroregion-silesia.cz/photo/polske_uzemi_euroregionu/mapa_glubczyce.jpg).

Euroregion Beskydy – Beskidy

- CZ: okres Frýdek-Místek - část (podle jednotlivých obcí),
- PL: powiat bielski – část, powiat żywiecki, powiat pszczyński, město Bielsko-Biala.³²

Fond mikroprojektů slouží pro posilování přeshraničních kontaktů obyvatel a institucí poskytujících veřejné služby při realizaci nejmenších projektů programu. Všeobecně podporuje naplnění klíčových cílů stanovených v Operačních programech přeshraniční spolupráce. Pomáhá především subjektům na území v příhraničí překonat specifické rozvojové problémy vyplývající z jejich relativní izolace v rámci národních ekonomik. Fond také podporuje zakládání a rozvoj spolupracujících systémů na obou stranách hranice a vytváření spojovacích článků mezi těmito systémy se širšími vazbami na Evropskou Unii.

Do Fondu mikroprojektů patří menší projekty spolupráce místních společenství, které požadují příspěvek z Evropského fondu pro regionální rozvoj od 2 000 do 30 000 €, při maximální velikosti projektu do 60 000 €.

Základ pro rozvoj hospodářské a kulturní spolupráce vytváří možnost navázání kontaktů realizovaných formou malých projektů, které jsou často vázány regionálními specifickými nebo konkrétními akcemi. Podpora malých projektů je přínosem pro získávání nových zkušeností z realizace společných projektů. Navázáním na předcházející aktivity je podporována dlouhodobá účinnost Fondu mikroprojektů.

Cíle podpory:

- přeshraniční integrace a posílení dlouhodobých forem spolupráce;
- vytváření a posilování kontaktů a trvalá přeshraniční spolupráce obyvatel, regionů a regionálních struktur.

Fond mikroprojektů umožňuje naplňování těchto cílů právě svým přístupem k financování menších akcí, které jsou založeny na bázi místních (regionálních) potřeb a mají přeshraniční dopad.

Fond mikroprojektů je nástrojem pro podporu projektů menšího rozsahu na regionální úrovni. Jedná se především o podporu nových aktivit s dopadem na podporované území, aktivit směřujících k rozvoji přeshraniční spolupráce a vytváření nových vazeb mezi subjekty, které realizují své aktivity s prokazatelným dopadem na dané příhraniční oblasti.

³² CZ-PL, *Cíl 3 2007-2013*. [online]. 2011 [cit. 2011-02-15]. Dostupný z www: <<http://www.cz-pl.eu/fond-mikroprojektu.html>>.

Mikroprojekty se zaměřují především na oblast rozvoje mezilidských přeshraničních vztahů, společenských, osvětových a kulturních aktivit. Podporované jsou i mikroprojekty zaměřené na zlepšení infrastruktury daného území, především z oblasti městské a turistické vybavenosti s přeshraničním dopadem.

Typy projektů

Obecně rozlišujeme dva typy projektů: investiční (tvrdé) projekty a neinvestiční (měkké) projekty. Hlavním rozlišujícím znakem jsou typy výdajů na tyto projekty.

- **Investiční projekty** jsou zaměřeny na pořízování dlouhodobého hmotného i nehmotného majetku. Jedná se především o nákup pozemků a jejich zhodnocení, nákup, výstavbu či rekonstrukci nemovitostí, budování infrastruktury aj. V rámci strukturálních fondů jsou tyto investiční projekty spolufinancovány zvláště z ERDF. Mezi dotační tituly zaměřující se na investiční projekty patří: Regionální OP, OP Podnikatelství a inovace, OP Praha Konkurenceschopnost, OP Životní prostředí, OP Výzkum a vývoj pro inovace, OP Doprava, Integrovaný OP a OP Technická pomoc.

- **Neinvestiční projekty** zaměřují se na „investice“ do lidských zdrojů, především na podporu vzdělávání, zaměstnanosti, sociální integraci, rovné příležitosti apod. Neinvestiční projekty jsou spolufinancovány ESF, a to v rámci OP Lidské zdroje a zaměstnanost, OP Vzdělávání pro konkurenceschopnost a OP Praha Adaptabilita.

Typy mikroprojektů

Jsou rozlišovány dva typy mikroprojektů podle způsobu zapojení zahraničního partnera do přípravy, realizace a financování mikroprojektu.

Společné mikroprojekty mají jeden společný cíl a jednu cílovou skupinu. Jejich aktivity ve fázi plánování a realizace a také výdaje na činnosti mikroprojektu jsou rozděleny mezi partnery po obou stranách hranice. Každý z partnerů je odpovědný za řádnou realizaci svých aktivit. Příprava a realizace aktivit vždy na obou stranách hranice probíhá paralelně nebo na sebe dohodnutým způsobem bezprostředně navazuje.

V žádosti je nutné uvést údaje o mikroprojektu z druhé strany hranice (jméno žadatele, název mikroprojektu, stručný popis a rozpočet mikroprojektu). Rozpočty se nesmí překrývat.

Samostatně realizované mikroprojekty jsou úplně nebo z větší části realizovány jenom na jedné straně hranice a jsou plně nebo z větší části financovány žadatelem. Avšak

i tyto mikroprojekty musí mít jasný přeshraniční dopad a úlohu zahraničního partnera při přípravě a realizaci mikroprojektu.

Indikátory mikroprojektu jsou kvantifikovatelnými výstupy mikroprojektu. Výstupy a jejich hodnoty určené žadatelem v souladu s jeho plánovanými aktivitami jsou součástí Smlouvy o financování mikroprojektu a jsou tedy závazné. Jejich splnění je sledováno prostřednictvím Závěrečné zprávy za mikroprojekt a případné jejich nesplnění je pokutováno.³³

Druhy výdajů

Základním podrobným zdrojem informací o způsobilých výdajích je „*Metodická příručka způsobilosti výdajů pro programy spolufinancované ze strukturálních fondů a fondu Soudržnosti pro programovací období 2007-2013*“, kterou vydalo MMR ČR. Zároveň však delegovalo pravomoc jednotlivým řídicím orgánům tato pravidla zpřísnit. Proto je třeba konkrétní členění položek rozpočtu, stejně jako konkrétní kategorie těchto položek vždy ověřit v dokumentaci daného operačního programu.

Správné ověření výdajových položek je potřebné jednak z důvodu zjištění, které výdaje a položky jsou nezpůsobilé, jednak pro ověření, jestli u způsobilých výdajů neexistují nějaká další omezení, která jejich způsobilost podmiňují (časové určení vzniku výdaje, splnění předepsaných podmínek, procentuální omezení apod.).

Do podpory z Fondu mikroprojektů se nezahrnují nákladné tiskoviny s výjimkou propagačních tiskovin jako doprovodného produktu mikroprojektu. Investiční aktivity projektu nesmí přesáhnout 40 % rozpočtu mikroprojektu. Projektové záměry většího rozsahu nesmí být uměle rozděleny na jednotlivé mikroprojekty s cílem získání vyššího finančního příspěvku.

Podpora nemůže být přiznána výslovně jednorázovým mikroprojektům a opakovaným mikroprojektům bez zřetelných inovativních prvků, a dále mikroprojektům nahrazujícím financování běžné činnosti žadatele apod.³⁴

³³ Fond mikroprojektů v Euroregionu Silesia, *Směrnice pro žadatele* [online]. 2011, Leden [cit. 2011-03-17]. Dostupný z [www: <http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php?id=programy-EU-cil3-dokumentace-FMP>](http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php?id=programy-EU-cil3-dokumentace-FMP).

³⁴ TAUER, V. *Získejte dotace z fondů EU: tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem: metodika, pravidla, návody*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2009. 160 s. ISBN 978-80-251-2649-3.

Harmonogram mikroprojektu

Termín **zahájení přípravy mikroprojektu** není žádným způsobem vymezen. Rozumí se jím zahájení zpracování projektové žádosti a povinných příloh.

Zahájením fyzické realizace mikroprojektu se má na mysli datum započetí aktivit směřujících k naplnění vlastního obsahu a cílů mikroprojektu. Výdaje spojené s realizací mikroprojektu jsou způsobilé od data jeho registrace u správce fondu.

Ukončením fyzické realizace mikroprojektu se rozumí datum plánovaného ukončení veškerých aktivit souvisejících s vlastní realizací mikroprojektu.

Maximální doba trvání mikroprojektu je stanovena na 18 měsíců. Všechny mikroprojekty musí být ukončeny nejpozději do 31. prosince 2014.

Konkrétní termín ukončení, uvedený ve Smlouvě o financování mikroprojektu, je pro žadatele závazný. Proto je třeba při stanovení časového harmonogramu počítat s dostatečnou časovou rezervou.

Občanské sdružení ANIMA IUVENTUTIS může realizovat mikroprojekt během následujícího roku, tedy v roce 2012. V úvahu připadá také možnost odložení mikroprojektu na rok 2013, a to v případě průtahů nebo komplikací při přípravě a zajištění všech potřebných dokumentů. Ve své práci vycházím s hladkým průběhem přípravy, proto jsem realizaci projektu stanovila na období od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012.

Tab. 3.1 Harmonogram mikroprojektu

Zahájení přípravy mikroprojektu	01. 01. 2011
Zahájení fyzické realizace mikroprojektu	01. 01. 2012
Ukončení fyzické realizace mikroprojektu	31. 12. 2012

Zdroj: vlastní zpracování

3.3.1 Fond mikroprojektů euroregionu Silesia

Na mikroprojekty v rámci euroregionu Silesia jsou k dispozici prostředky pro celé programové období ve výši **5 918 550 €**, z toho česká část činí 2 603 550 € a polská část 3 315 000 € (viz Příloha č. 4). Jak již bylo dříve řečeno, pro jednotlivé mikroprojekty je minimální dotace 2 000 €, maximální částka 30 000 €. Zároveň celkové způsobilé výdaje mikroprojektu mohou být v maximální výši 60 000 €.

Vhodným žadatelem je právnická osoba se sídlem na vymezeném území, především se jedná na české straně o stát, územní samosprávu a její organizační složky, příspěvkové organizace, komory – zájmové samosprávy, školské právnické osoby, veřejné a státní vysoké

školy, obecně prospěšné organizace, zájmová sdružení právnických osob, občanská sdružení, nadace a nadační fondy, církve, státní podniky, akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným aj. Na polské straně jsou to státní instituce a instituce zřízené na základě veřejného nebo soukromého práva pro konkrétní účel naplňování potřeb obecné prospěšnosti.

Jednotliví žadatelé mohou předkládat více mikroprojektů. Žadatelé se při **vedení účetnictví** řídí platnou národní legislativou, tzn., že partner na české straně vede účetnictví v souladu se zákonem č. 563/1991 Sb., o účetnictví ve znění pozdějších předpisů. Takže občanská sdružení, která mohou vést podle tohoto zákona účetnictví ve zjednodušeném rozsahu, nemusí přecházet na vedení podvojného účetnictví.

Každý žadatel má povinnost mít zahraničního partnera pro mikroprojekt. Zahraniční partner musí být subjekt uvedený na seznamu vhodných žadatelů partnerské země a se sídlem na podporovaném území. Tento partner má být zapojen během přípravy a realizace navrhovaného mikroprojektu a jeho skutečná úloha má být podrobně popsána v projektové žádosti a daným partnerem potvrzena.

Funkci správce a administrátora fondu v euroregionu Silesia vykonává na české straně sdružení Euroregion Silesia – CZ (www.euroregion-silesia.cz) a na polské straně Stowarzyszenie Gmin Dorzecza Górnej Odry (www.euroregion-silesia.pl). Správce fondu vykonává různé činnosti. Především se jedná o: poskytování informací o Fondu mikroprojektů, metodické pomoci při přípravě žádostí, sběr žádostí v rámci vymezeného území, kontrolu formálních náležitostí a přijatelnosti žádostí, registraci žádostí, zajištění hodnocení žádostí, kontrolu způsobilosti výdajů, oznámení úspěšným/neúspěšným žadatelům, přípravu a uzavírání smluv o financování mikroprojektu, průběžné kontroly mikroprojektů, schvalování Závěrečných zpráv za mikroprojekt, zasílání finančních prostředků, provádění kontrol udržitelnosti apod.

Konkrétně jsou podporovány tyto aktivity:

- Obnova a ochrana kulturního bohatství a historického dědictví např. křížové cesty, kapličky, boží muka, smírčí kříže, opevnění, turistických objektů a významných prvků kulturní krajiny,
- Rozšíření, modernizace infrastruktury cestovního ruchu např. cyklostezek a cyklotras, turistických stezek, lyžařských tratí, lesních cest a mostů včetně map, informačních tabulí, odpočinkových míst apod.
- Zajištění celoroční turistické dostupnosti území,
- Rozvoj značení turistických atraktivit a tras,

- Podpora a propagace tradičních a nových produktů cestovního ruchu např. regionální kuchyně a řemesel,
- Organizace společných kulturních akcí jako jsou festivaly, představení, výstavy, umělecké dílny,
- Podpora mikroprojektů místních společenství v oblasti společenské, kulturní a volnočasové,
- Mikroprojekty zaměřené na integraci společenství v příhraničním území,
- Zpracování analýz, studií, strategií, programů apod. pro potřeby socioekonomického rozvoje příhraničního území,
- Příprava plánů a dokumentace společných projektů,
- Péče o přírodu a krajinu např. obnova ekosystémů a krajinných prvků,
- Spolupráce v oblasti zvyšování environmentální výchovy,
- Tvorba společných systémů pro prevenci záplav a systémů včasného varování,
- Propagace přeshraniční spolupráce a území např. příprava publikací, webových stránek,
- Organizace kurzů zaměřených na získávání, zvyšování odborných dovedností a kvalifikací, jazykových znalostí včetně podpory zpracování společných studijních programů,
- Přeshraniční spolupráce škol, mládežnických organizací, výměna mládeže, studentů, žáků, vědeckých a pedagogických pracovníků včetně drobných infrastrukturálních projektů nutných pro naplnění cíle oblasti podpory,
- Podpora volnočasových a rekreačních aktivit např. sportovních akcí,
- Podpora činností zachovávajících identitu a tradice místních komunit,
- Rozvoj informačních a komunikačních systémů např. prostřednictvím informačních kiosků a boxů či tvorby společných databází,
- Spolufinancovány jsou aktivity týkající se využití informačních komunikačních technologií při realizaci výše uvedených aktivit.

Dotace nemůže být přiznána na:

- aktivity bez skutečného přeshraničního dopadu nebo bez účasti přeshraničního partnera,
- mikroprojekty nahrazující financování běžné činnosti žadatele,
- opakované mikroprojekty bez inovativních prvků. Za inovaci se nepovažuje obměna účastníků aktivit projektu.

4 Zpracování projektu a žádosti o grant z EU

Před rozhodnutím o ucházení se nebo neucházení o dotaci z evropských fondů je vhodné nejprve hledat odpovědi na několik základních otázek. Například: Čeho a jak chce sdružení pomocí dotace dosáhnout? Je daný záměr podporovatelný a splňuje sdružení kritéria kladená na žadatele? Jaký je přibližný rozpočet pro projektový záměr a má sdružení zajištěné dostatečné zdroje (finanční i lidské) na jeho realizaci? Zvládne sdružení realizaci projektu, nebo bude potřebovat externí výpomoc? Kdy má začít s přípravou a kolik času bude na přípravu potřebovat? Poté na základě příslušných odpovědí je možné kvalifikovaně rozhodnout o dalším postupu, tj. jestli žádat nebo nežádat o dotaci.

Získání dotace je prostředkem k podpoře růstu organizace. Žádost o dotaci z fondů EU se musí opírat o skutečné rozvojové předpoklady a záměry. Záměrem sdružení je zvýšit atraktivnost pořádaných aktivit zapojením se do přeshraniční spolupráce s Polskem.

Nejde jen o získání dotace, ale především o udržitelnost projektu (podmínka tříleté udržitelnosti). Každý podpořený projekt musí prokázat svoji životaschopnost i bez finanční injekce z veřejných zdrojů. S projektem, který je financovaný z fondů EU, musí úspěšný žadatel žít ještě řadu let po realizaci projektu a ukončení jeho financování. Žadatel tento závazek a dodržení dalších podmínek bere na sebe podpisem grantové smlouvy. Nedodržení stanovených podmínek vztahujících se k přidělení dotace znamená riziko krácení až úplného odebrání přidělených financí.

Zároveň je třeba dobře zvážit rizika realizace a počítat i s alternativními možnostmi řešení. Předem je vhodné uvažovat o riziku časových prodlev v průběhu schvalovacího řízení a nepodcenit tak ani časovou náročnost přípravy projektu.

Stejně tak je zapotřebí být obezřetní ve vztahu k finanční stránce projektu. Rozpočet projektu musí být realistický, nesmí se podceňovat cenové kalkulace služeb, materiálu ani plánování výsledků a dopadů projektu. Projekt musí být od počátku finančně zajištěn! Každá fáze projektového cyklu nese určitá rizika – přípravou projektu počínaje, přes podání a hodnocení projektové žádosti, rozhodnutí a podpis grantové smlouvy, následnou realizaci až po povinnosti vyplývajících z udělení dotace.³⁵

³⁵ GROLIG, D.; BUMBÁLEK, L. *Příklady dobré praxe: úspěšné projekty strukturálních fondů EU a dotací ČR*. 1. vyd. Praha: UniCredit Bank Czech Republic, Evropské kompetenční centrum, 2008. 116 s. ISBN 978-80-254-1856-7.

V každém operačním programu jsou vymezeni oprávnění žadatelé, z nichž se po schválení žádosti stávají příjemci podpory. Oprávněným žadatelem OP přeshraniční spolupráce ČR - Polsko je veřejná správa, neziskové organizace, hospodářské a agrární komory apod. Základním identifikačním znakem žadatele je jeho IČO. Přesná specifikace oprávněných žadatelů a další podmínky jsou určeny v konkrétní výzvě anebo v rámci příručky pro žadatele.

Finanční podporu je možno získat na investiční i neinvestiční projekty. Žádost o získání prostředků ze strukturálních fondů je formalizovaný dokument. Zpracování tohoto dokumentu – projektu, se řídí pravidly stanovenými Evropskou komisí a rozpracovanými jednotlivými řídicími orgány ČR do metodických pokynů. Při vytváření projektové žádosti je proto nutné se vždy detailně seznámit s aktuálně platnou verzí dokumentace ke konkrétnímu projektu. A je zapotřebí určit, jestli daný projektový záměr lze financovat z konkrétního operačního programu. Je vhodné nejprve zpracovat základní projektový rámec, kde jsou definovány předpoklady potřebné k realizaci projektu, dále jeho aktivity a stanovit logický vztah mezi aktivitami a výstupy a výsledky projektu.

Náležitosti, které má projekt obsahovat, jsou popsány v jednotlivých výzvách k předkládání projektových žádostí, zpravidla vyhlašovaných zprostředkujícím subjektem v ohlášených termínech.

Jak již bylo řečeno výše, tato diplomová práce je zaměřena na vypracování projektu pro občanské sdružení ANIMA IUVENTUTIS v rámci přeshraniční spolupráce mezi Českou republikou a Polskou republikou, a to konkrétně v oblasti podpory 3.3 Fond mikroprojektů.

Pro projekt jsem zvolila název „**Spolu v příhraničí**“ tak, aby vyjadřoval společné soužití a spolupráci v příhraniční oblasti.

4.1 Metodické nástroje pro přípravu projektu

Mezi standardní nástroje pro přípravu investičních i neinvestičních projektů patří SWOT analýza, brainstorming, definice cílů, aktivit a indikátorů projektu, časový plán a analýza veřejné podpory. Pro přípravu investičních projektů je také zapotřebí vypracovat studii příležitostí, studii proveditelnosti nebo analýzy přínosů a výsledků (CBA), analýzu projektů vytvářejících příjmy, analýzu vlivu na životní prostředí aj.

4.1.1 SWOT analýza

SWOT analýza patří mezi standardní nástroje pro přípravu investičních i neinvestičních projektů. Umožňuje přehledně zobrazit silné a slabé stránky v dané oblasti a logicky k nim přiřadit příležitosti dalšího vývoje a proti tomu poukázat na hrozby, které mohou nastat, jestliže nevyužijeme možných příležitostí. Takto specifikované potřeby projektu je vhodné dále rozpracovat využitím metody logického rámce, principu partnerství a studie proveditelnosti.³⁶

Silné stránky:

- ✓ spolupráce s obdobnými sdruženími,
- ✓ vypracovaný systém práce s mládeží a její koordinace,
- ✓ jedno centrální místo, kde se konají hlavní aktivity,
- ✓ zázemí – kancelář, dům pro víkendy,
- ✓ zažitý systém koordinace a spolupráce poboček – především v samotné práci s mládeží,
- ✓ koordinace dobrovolníků,
- ✓ mnoho míst, kde jsou dobrovolníci, kteří pracují s dětmi a mládeží,
- ✓ dlouhodobá činnost – celoroční činnost, na kterou navazují jednorázové akce a dětské letní tábory,
- ✓ kreativní lidé ve vedení,
- ✓ počet dobrovolníků, jejich „výchova“,
- ✓ zaběhnutý systém pro psaní a sestavení žádostí o dotace (na MŠMT, Moravskoslezský kraj),
- ✓ částečné financování z více zdrojů.

Slabé stránky:

- ✓ není dlouhodobě plánováno finanční řízení – příjmy ani výdaje,
- ✓ chybí propracovanější strategie,
- ✓ není plánováno získávání financí,
- ✓ střídají se co 1 – 2 roky jednatele – zkušenosti a známosti odcházejí většinou s nimi,
- ✓ většina úkolů spojených s řízením a plánováním je především na jednatele,
- ✓ odbornost vedení je spíše po stránce výchovy a vzdělávání mládeže,

³⁶ TAUER, V. *Získejte dotace z fondů EU: tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem: metodika, pravidla, návody*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2009. 160 s. ISBN 978-80-251-2649-3.

- ✓ částečná „závislost“ na dotaci z MŠMT (zejména ústředí),
- ✓ slabá prezentace sdružení,
- ✓ málo propracovaný účetní a evidenční systém,
- ✓ málo propracovaný systém komunikačních toků - informace, požadavky, potřeby – hlavně administrativa,
- ✓ chybí informační centrála – ne všechny informace se dostanou na ústředí, chybí systém a pevný řád,
- ✓ není placený pracovník – vše se dělá za chodu, není čas plánovat,
- ✓ málo zkušených dobrovolníků na administrativní výpomoc, mění se po 1-2 letech.

Příležitosti:

- ✓ aktivní dobrovolníci, kteří jsou ochotni a schopni získávat pro činnost prostředky,
- ✓ možnost využití finančních prostředků z EU,
- ✓ práce se sponzory a soukromými dárci,
- ✓ využití finančních zdrojů z nadací,
- ✓ využití zdrojů z konkrétních míst, kde se jednotlivé skupiny scházejí – obecní úřady, firmy, pomocí fundraisingových her,
- ✓ možnost získat finance na placeného pracovníka,
- ✓ zajímavá cílová skupina – potenciál, se kterým se dá pracovat, i pro některé donory,
- ✓ prezentace sdružení v regionálních médiích,
- ✓ zlepšení webové prezentace,
- ✓ spolupráce s Radou dětí a mládeže Moravskoslezského kraje.

Ohrožení:

- ✓ spokojení se se stávajícím stavem – nerozvíjení se,
- ✓ klesající zájem dětí a mládeže o volnočasové aktivity,
- ✓ změny zákonů – komplikace v administrativě, v práci dobrovolníků, v celé práci s dětmi a mládeží,
- ✓ nezajímavá, „nevýdělečná“ oblast činnosti pro mnohé donory,
- ✓ nepřizpůsobení se požadavkům a potřebám cílové skupiny,
- ✓ nerozvíjení diversifikace zdrojů,
- ✓ byrokracie,
- ✓ ochota podpory ze strany dárců jen znevýhodněných a postižených dětí,
- ✓ ztráta dobrého jména,

- ✓ změna celkové ekonomické situace ve státě,
- ✓ změna politiky – zastavení podpory ze státního rozpočtu, zrušení zvýhodnění NNO,
- ✓ konkurence podobných sdružení nabízejících volnočasové aktivity.

4.1.2 Brainstorming

Brainstorming čili bouře nápadů je efektivní metoda cílové spolupráce při řešení problémů v kreativním týmu. Jeden člen týmu zaznamenává veškeré nápady, žádná myšlenka nesmí zapadnout.

4.1.3 Logický rámec projektu

Logický rámec je základem pro vytvoření a řízení projektu. Umožňuje identifikovat a analyzovat problémy, definovat cíle a stanovit konkrétní aktivity k jejich naplnění. Metoda logického rámce ověřuje projekt z hlediska vhodnosti, přiměřenosti, ale také z hlediska proveditelnosti a trvalé udržitelnosti projektu. Uplatnění metodiky logického rámce je zvlášť důležité ve fázi přípravy projektu a současně je zásadním nástrojem pro uskutečnění a hodnocení projektu. Logický rámec vytváří základ pro přípravu jednotlivých aktivit a rozvoj monitorovacího systému.

Neoddělitelnou součástí, která doprovází sestavení logického rámce projektu je základní popis projektu.³⁷

4.1.3.1 Popis projektu

Projekt s názvem „**Spolu v příhraničí**“ je založen na myšlence inovace aktivit občanského sdružení ANIMA IUVENTUTIS prostřednictvím úpravy jejich programové náplně.

Své aktivity může občanské sdružení zaměřit na podporu přeshraniční spolupráce komunit v jednotlivých obcích Moravskoslezského kraje, zejména těch, ve kterých sídlí pobočky sdružení nebo se nalézají v okolí poboček a místních společenstev v příhraničí na polské straně. Občanskému sdružení leží na srdci zejména děti a mládež z vesnického prostředí a některých městských částí, ve kterých se děti a mladí jen těžce začleňují do společnosti a vytváří sociální sítě. Protože sdružení nezaměstnává žádné zaměstnance, ale chod sdružení a organizaci aktivit zabezpečují zkušení dobrovolníci, tak projekt slouží právě také k posílení dobrovolnické činnosti v rámci přeshraniční spolupráce.

³⁷ Projektový manažer, *CO je logický rámec?* [online]. 2010 [cit. 2011-04-13]. Dostupný z [www: <http://www.projektmanazer.cz/faq/co-je-logicky-ramec>](http://www.projektmanazer.cz/faq/co-je-logicky-ramec).

Cílem projektu je nabídnout dětem a mládeži v příhraničí možnost navázání a upevnění přeshraničních vztahů, lépe poznat tradice a jazyk sousední země, kvalitně, účelně a smysluplně využívat volný čas. Důvodem projektu je navázání a upevnění přeshraniční spolupráce s Polskou republikou. Děti a mládež v příhraničí nemají příležitost začlenit se do komunit vrstevníků, kde mohou smysluplně trávit svůj volný čas, posilovat sociální vnímání a rozvíjet sociální síť. Projekt přispívá k naplnění těchto cílů svými aktivitami zaměřenými na společné trávení volného času a to formou tvořivou, kulturní i sportovní. V současné době, pro kterou je charakteristický spěch a vysoký individualismus chce občanské sdružení podporovat komunitní život především v příhraničí a napomáhat k plnému uvědomování si zodpovědnosti, vést k ohleduplnosti, solidaritě, soucitu a naučit děti a mládež radovat se z „malých věcí“.

Cílová skupina, na kterou je projekt zaměřen zahrnuje především děti a mládež ve věku 14 až 26 let žijící v příhraničí na obou stranách hranice. Dětský letní tábor je určen dětem ve věku 9 až 15 let. Veškeré aktivity projektu jsou určeny pro organizované (členská základna sdružení) i neorganizované děti a mládež bez rozdílu.

Aktivity projektu budou realizovány rovnoměrně po celou dobu trvání projektu, tedy od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012. O letních prázdninách půjde o dětský letní tábor, v průběhu školního roku o jednodenní či vícedenní (víkendové) aktivity tematicky nejrozličněji zaměřené, konané v návaznosti na sobě na obou stranách hranice.

Mezi aktivity projektu patří:

- **Hudební víkend** – setkání s hudbou, objevení zapomenutých hudebních nástrojů, historie české a polské hudby, současná tvorba. 20 mladých.
- **Velikonoce na Středisku** – Jedná se o společnou přípravu a oslavu největších křesťanských svátků, prolnutí české a polské kultury, tradic obou zemí. 20 mladých.
- **Cyklistická pout' Česko – Polsko** – Nasednutí do sedel v ČR směr Polsko. Na polské straně se k této „cyklopouti“ připojí i polští mladí. Vzájemné setkání mladých, návštěva zajímavých kulturních a přírodních památek v ČR i Polsku, prožití společných chvil nejen na kolech, ale i při rozličných zábavných hrách a aktivitách. 15 mladých.
- **Dětský letní tábor** – Tábor pořádaný v příhraničí na české straně hranice pro české a polské děti ve věku 9 až 15 let. Děti mohou prožít společné dny v přírodě naplněné hrami, tvořivou činností, sportem apod. Tábor bude mít své tematické zaměření, které

bude doprovázet celou dobu pobytu, a které postupně vyvrcholí. Navazovat na něj budou jednotlivé hry a aktivity, pečlivě připravené vedoucími. Děti tak budou mít možnost poznat sebe navzájem, naučit se spolupráci, toleranci a vycházení s vrstevníky a také pobytu v přírodě. 15 – 20 dětí.

- **Rozloučení s prázdninami** - Jednodenní akce na samém konci letních prázdnin. Je plná vzpomínání na prázdniny, her, soutěží, setkání dobrovolníků a poděkování za celoroční činnost zejména těm, kteří odcházejí. Představení české kultury, cimbálové muziky, krojů. Akce se zúčastní děti, mladí i jejich rodiče. 150 osob.
- **Tvořivý víkend** – Popuštění uzdy fantazie a tvořivosti, seznámení se s tradičními českými a polskými výrobky z přírodních materiálů. 25 mladých.
- **Taneční víkend** - Před plesovou sezónou je potřeba oprášit nejen taneční kroky, ale také pravidla společenského chování, vzpomínky na tradiční české a polské tance, historie jejich vzniku aj. 26 mladých.

Výstupy projektu

V rámci projektu se dosáhne zlepšení nabízených aktivit v příhraničí a zvýšení zájmu o volnočasové aktivity, navázání, upevnění a udržování spolupráce v příhraničí.

Sdružení při realizaci tohoto projektu bude nadále využívat úzké spolupráce s Diecézním centrem mládeže při ostravsko-opavském biskupství, s několika římskokatolickými farnostmi a obecními úřady Moravskoslezského kraje.

Publicita

Pro každou aktivitu projektu bude vyhotovený plakátek, na němž bude informováno o připravované akci. Na plakátcích budou také umístěna příslušná loga o podpoře z Fondu mikroprojektů. Dále o všech pořádaných akcích bude možno se dozvědět také na webových stránkách sdružení, Diecézního centra mládeže při ostravsko-opavském biskupství a polského partnera. K propagaci může sdružení také využít vlastní časopis Vagónek, dále časopis Ostravsko-opavské diecéze Okno, Katolický týdeník, křesťanské radio Proglas a TV Noe. Budou vyhotoveny další propagační materiály, např. placky, trička, vesty aj.

O organizační zabezpečení realizace projektu se postarají zkušení dobrovolníci ve Staré Vsi nad Ondřejnicí, přednáškovou činnost zajistí pozvaní odborníci na daná témata. Organizaci v polském městě Pietrowice Wielkie budou mít na starosti mladí dobrovolníci z polské farnosti. Administrativní, účetní a překladatelská činnost v rámci projektu bude zajišťována dobrovolníky v Ostravě.

Žadatelem projektu, jak již z předchozích částí diplomové práce vyplývá, je občanské sdružení ANIMA IUVENTUTIS, IČO: 26542919, se sídlem Kostelní náměstí 1, 702 00, Ostrava – Moravská Ostrava. Statutárním zástupcem a tedy osobou zodpovědnou za řízení celého projektu je jednatel občanského sdružení.

Partnerem projektu je Parafia Rzymskokatolicka Św. Michała Archaniola w Pawłowie k. Raciborza, ul. Powstańców Śl. 86, 47-480 Pietrowice Wielkie - Pawłów k. Raciborza (Římskokatolická farnost sv. Archanděla Michaela ve Velkých Petrovicích v Polsku).

Komunity a společenství mladých v Římskokatolické farnosti sv. Michaela Archanděla v Pietrowice Wielkie v Polsku se snaží o integraci mladých ve společnosti, rozvíjení osobních vztahů a poskytování konkrétní pomoci v různých oblastech společenského života. Každé společenství využívá mnoha jedinečných příležitostí k jedinému cíli: duchovní a fyzické pohodě každého, kdo se identifikuje s touto skupinou.³⁸

Podle svého uvážení jsem pro projekt „Spolu v příhraničí“ vybrala výše uvedeného partnera, neboť se nachází v euroregionu Silesia a vzdálenostně je dobře dostupný (cca 50 km od Ostravy, 65 km od Staré Vsi nad Ondřejnicí).

Umístění projektu

Místem realizace projektu je budova římskokatolické fary (Středisko mládeže) a přilehlých pozemků - zahrada, antukové hřiště, travnaté hřiště, ohniště, venkovní přístřešek a lůžkový vůz přestavěný jako spací vagón pro mládež (viz Příloha č. 5). Tato budova, kterou si občanské sdružení dlouhodobě pronajímá na uskutečňování svých aktivit a víkendových akcí, se nachází nedaleko města Ostravy, konkrétně na adrese: Farní 10, 739 23 Stará Ves nad Ondřejnicí.

Harmonogram realizace projektu

Jednotlivé aktivity v rámci projektu „Spolu v příhraničí“ budou probíhat jak na české straně ve Staré Vsi nad Ondřejnicí, tak na straně polské v Pietrowice Wielkie. Během školního roku se uskuteční tři tematicky zaměřené víkendy v Polsku a v České republice. Tyto víkendové akce budou na sebe navazovat, jak časově, tak tematicky, a to v březnu, říjnu a listopadu. V České republice navíc začátkem dubna 2012 proběhne akce Velikonoce na Středisku, kdy mladí z České i Polské republiky se budou moci vzájemně sdílet a prožívat

³⁸ Parafia Rzymskokatolicka Św. Michała Archaniola w Pawłowie k. Raciborza, *Adres parafii*. [online]. 2011 [cit. 2011-04-01]. Dostupný z [www: <http://www.pawlow.opole.opoka.org.pl/index.php?option=com_frontpage&Itemid=1>](http://www.pawlow.opole.opoka.org.pl/index.php?option=com_frontpage&Itemid=1).

slavení velikonočních svátků. O měsíc později, tedy začátkem května 2012 se uskuteční čtyřdenní Cyklistická pout' Česko – Polsko. Čeští účastníci této „cyklopouti“ budou vyjíždět ze Staré Vsi nad Ondřejnicí, polští účastníci zahájí svoji cestu ve stejnou dobu z Pietrowice Wielkie. Mladí cyklisté se vzájemně setkají u obce Krzyzanowice v Polsku a poté další trasu již prožijí společně.

Začátkem letních prázdnin proběhne v příhraničí na české straně dětský tábor, kterého se budou moci společně zúčastnit děti z České a Polské republiky. Na zakončení prázdnin a rozloučení se s nimi se uskuteční ve Staré Vsi nad Ondřejnicí jednodenní akce nejen pro děti a mládež, ale i pro jejich rodinné příslušníky. Je to veřejnosti přístupná akce, které se mohou zúčastnit lidé všech věkových kategorií z příhraničí a vzájemně prožít zábavné odpoledne s českou cimbálovou muzikou.

Časový plán akcí

Při sestavování níže uvedeného časového plánu vycházím z časového rozložení aktivit sdružení v předchozích letech s ohledem na potřebu vzájemné vazby při určení termínu pořádání aktivit polským partnerem.

Tabulka 4.1 Časový plán akcí

Hudební víkend – Polsko	16. 03. 2012 – 18. 03. 2012
Hudební víkend – ČR	23. 03. 2012 - 25. 03. 2012
Velikonoce na Středisku – ČR	05. 04. 2012 - 08. 04. 2012
Cyklistická pout' Česko – Polsko	05. 05. 2012 - 08. 05. 2012
Dětský letní tábor – ČR	01. 07. 2012 – 10. 07. 2012
Rozloučení s prázdninami – ČR	25. 08. 2012
Tvořivý víkend – Polsko	19. 10. 2012 – 21. 10. 2012
Tvořivý víkend – ČR	26. 10. 2012 - 28. 10. 2012
Taneční víkend – ČR	23. 11. 2012 - 25. 11. 2012
Taneční víkend – Polsko	30. 11. 2012 – 02. 12. 2012

Zdroj: vlastní zpracování

Hodnoty indikátorů

Kvantifikovatelnými parametry projektu je počet účastníků. Aktivit pořádaných sdružením ve Staré Vsi nad Ondřejnicí se ročně zúčastní cca 240 osob. Víkendových akcí v Polsku se zúčastní dalších 30 osob. Občanské sdružení očekává, že v průběhu následujícího

roku se při pokračování v projektu zvýší zájem o pořádané aktivity a celkový počet účastníků vzroste na 350 osob.

Institucionální udržitelnost projektu

Sdružení pořádá aktivity na území Moravskoslezského kraje již desátým rokem, tedy od roku 2001. Sdružení má zázemí jak pro pořádání aktivit - dlouhodobý pronájem budovy fary a přilehlých pozemků ve Staré Vsi nad Ondřejnicí (viz Příloha č. 5), tak i kancelářské zázemí v centru Ostravy. Díky zaběhnutému systému výchovy a koordinace dobrovolníků má sdružení dostatek mladých, kteří pomáhají při organizaci a realizaci pořádaných aktivit.

Finanční udržitelnost projektu

Pokračování projektu bude zajištěno díky finančním prostředkům získaných formou účastnických poplatků, darů od fyzických a právnických osob a finanční dotace z Moravskoslezského kraje. Po ukončení podpory z programu se předpokládají dostatečné zdroje získané pomocí fundraisingových her od stálých i nových dárců.

Soulad s politikami EU

Projekt je ekologicky příznivý. Prosazuje se o šetrné zacházení a zodpovědnosti mladých ve vztahu k životnímu prostředí a využívání přírodních materiálů. Projekt je také příznivý pro rovné příležitosti a zamezení jakékoliv diskriminace, neboť aktivity projektu jsou určeny pro všechny bez rozdílu, pomáhají začlenit se do místních společenství, upevňovat sounáležitost, ohleduplnost a pomoc druhým.

Přeshraniční spolupráce a přeshraniční dopad

MLádež z Římskokatolické farnosti sv. Michaela Archanděla v Pietrowice Wielkie v Polsku se bude zapojovat do přípravy a organizace aktivit na polské straně. Jedná se především o přípravu a realizaci tematických víkendů (hudební, tvořivý a taneční víkend) a přípravu trasy a her pro polskou část Cyklistické poutě Česko – Polsko. Dále bude polský partner zajišťovat dopravu polských účastníků na akce konané ve Staré Vsi nad Ondřejnicí v ČR. Zapojením polského partnera a mladých dobrovolníků z Polska, projekt velkou měrou přispívá k navazování a upevňování přeshraničních vztahů mezi místními společenstvími a k vzájemnému sdílení tradic a kultury obou zemí.

Rozpočet projektu

Celkový rozpočet projektu „Spolu v příhraničí“ je ve výši 15 000 €. Na realizaci projektu bude zapotřebí finančních prostředků na personální, věcné, finanční výdaje, externí

služby, výdaje na publicitu a na přípravu projektové žádosti. Pro přepočít používám aktuální kurz 24,4 Kč/ 1€.

Personální výdaje zahrnují především dohody o provedení práce. Sdružení totiž nezaměstnává žádné zaměstnance, při realizaci projektu budou vypomáhat zkušení dobrovolníci z řad mládeže a odborníci na daná témata. Při realizaci projektu bude zapotřebí celkem čtyř odborníků, kteří dohromady odpřednáší 36 hodin. Náklady na tyto odborníky při hodinové sazbě 13 € činí celkem 468 €. Do realizace projektu se zapojí na české straně 20 dobrovolníků, na polské straně 10 dobrovolníků, kteří budou pomáhat při organizaci a realizaci jednotlivých aktivit. Další 2 dobrovolníci zajistí veškerou administrativní a účetní práci spojenou s projektem a 4 dobrovolníci vypomohou s překladem a tlumočením. Záslužnou práci těchto dobrovolníků je vhodné motivovat nejenom zajímavým prostředím, nevšedními zážitky a nabytím nových zkušeností a přátel, ale také alespoň drobnou finanční odměnou za jejich námahu, nezištnou pomoc a snahu o zkvalitňování a zlepšování dobrovolnictví jako takového. Dobrovolníkům bude dohromady zapláceno za 440 odpracovaných hodin. Při hodinové sazbě 5 € se jedná o celkovou částku 2 200 €. V průměru bude tedy za 476 hodin při hodinové sazbě 5, 61 € zapláceno 2 670, 36 €.

Další výdajovou položkou jsou **věcné výdaje**. Tyto výdaje zahrnují zejména materiál na tvořivou činnost, potraviny pro účastníky akcí, kancelářský materiál, nájemné a ubytování účastníků, pohonné hmoty a drobné odměny pro přednášející. Ze zkušeností z předcházejících let se dá kvalifikovaným odhadem předpokládat, že budou věcné výdaje v celkové výši 10 332 €.

Finanční výdaje zahrnující bankovní poplatky za otevření a vedení účtu se předpokládají ve výši 500 €.

Externí služby zahrnující tlumočnické a překladatelské služby, honorář pro hudební skupinu a přepravné se předpokládají v celkové výši 950 €.

Jiné výdaje, konkrétně výdaje na propagační materiály budou ve výši 347,64 € a výdaje na přípravu projektové žádosti ve výši 200 €.

Zdroje financování

Účastníci akcí přispějí formou příspěvku účastníků na projekt částkou 2 000 €, tzn., při předpokladu 270 účastníků se jedná v průměru o částku 7,41 € (cca 180 Kč). Částka ve výši 10 000 € bude čerpána z Fondu mikroprojektů. Pro získání zbývajících potřebných finančních prostředků ve výši 3 000 € může občanské sdružení oslovit obecní úřady, Moravskoslezský kraj nebo Biskupství ostravsko-opavské, se kterým spolupracuje.

K financování může také využít návratné výpomoci nebo bankovní úvěry, které se uvádí jako vlastní zdroje žadatele.

Takto stručně vypracovaný projektový záměr je třeba porovnat s dokumentací daného operačního programu. Tímto způsobem lze vyloučit ty operační programy, které jsou pro daný projektový záměr zcela nevhodné a vybrat takové operační programy, které jsou potenciálně možné. Po ověření vhodného operačního programu je zapotřebí takovýto stručný projektový záměr rozpracovat do podrobné projektové žádosti. Navíc je možnost hned v samém počátku si tímto ověřit, zda projektové aktivity vedou k požadovaným výstupům a výsledkům, které jsou v souladu s cíli daného operačního programu, a to například pomocí níže uvedených otázek.³⁹

➤ **Jsou dané aktivity projektu podporované z daného operačního programu?**

Cyklistická pouť, hudební, taneční a tvořivé víkendy, letní tábory s českými a polskými tradicemi (společenské a kulturní aktivity) => ANO.

➤ **Jsou výstupy/výsledky projektu v souladu s cíly daného OP a budou z aktivit projektu naplněny v dostatečně kvantifikované míře?**

=> ANO.

➤ **Dotkne se daný projekt cílových skupin daného OP?**

Děti a mládež ve věku 14 až 26 let z euroregionu Silesia => ANO.

➤ **Je předkladatel projektu oprávněným žadatelem v daném OP?**

Občanské sdružení ANIMA IUVENTUTIS (nezisková organizace) => ANO.

➤ **Jsou výdaje projektu způsobilými výdaji v rámci daného OP?**

Výdaje na organizaci (dohody o provedení práce – lektorné přednášejícím, honorář hudební skupině, příprava a organizace jednotlivých akcí, administrativní a překladatelská výpomoc; kancelářský materiál; materiál na propagaci a tvořivou činnost; přeprava účastníků; pohonné hmoty; nájemné; potraviny pro účastníky) => ANO.

➤ **Neexistují další podmínky a omezení, které by znemožňovaly přihlášení projektu do daného operačního programu?**

=> NE.

➤ **Mohu daný projektový záměr rozpracovat do kvalitního projektu, který má potenciál získat dostatečný počet bodů?**

=> ANO.

³⁹ TAUER, V. *Získejte dotace z fondů EU: tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem: metodika, pravidla, návody*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2009. 160 s. ISBN 978-80-251-2649-3.

Shrnutí projektového záměru a ověření vhodného operačního programu lze provést také zpracováním do níže uvedené tabulkové podoby.

Tab. 4.2 Projektový rámec

	Objektivně ověřitelné indikátory	Zdroje dat/ověření	Předpoklady
Hlavní cíl	Dosažení lepší nabídky, vytvoření přeshraniční spolupráce	Statistika, evaluace	Dostupná data
Výsledky/účel	Růst počtu účastníků pořádaných akcí a aktivit sdružení	Statistická data, ukazatelé projektu	Dostatečná informovanost potenciálních účastníků, provázání nabízených aktivit
Výstupy	Aktivita sdružení se zapojením přeshraniční spolupráce	Statistická data, ukazatelé projektu	Úspěšně dokončený projekt, kvalitní projektový management včetně finanční oblasti
Aktivita	Cyklistická pout' ČR-PR, koncerty, hudební, taneční a tvořivé víkendy, letní tábory s českými a polskými tradicemi	Výroční zpráva sdružení, ukazatelé projektu	Schopnost získat finance na předfinancování a spolufinancování projektu, relevance nastavených aktivit ke skutečné nabídce účastníků

Zdroj: vlastní zpracování

4.2 Projektová žádost

Projekt představuje jasně vymezený a konkrétní projektový záměr, který ve formě projektové žádosti překládá žadatel o poskytnutí dotace v rámci daného operačního programu.

Žádost je překládána v tištěné a elektronické formě a je složena z podrobného popisu všech projektových činností a souboru povinných i nepovinných příloh.

Pro vyplňování a **podávání elektronické žádosti** o podporu projektu ze strukturálních fondů Evropské unie v programovém období 2007 až 2013 slouží informační systém **Benefit7**. Veškeré dostupné informace o čerpání z fondů Evropské unie a seznam kontaktů na jednotlivé vyhlášovatele výzev jsou zveřejňovány na webových stránkách www.strukturalni-fondy.cz.

Vyplnění žádosti v informačním systému Benefit7 není složité, dokazuje to fakt, že v současné době (duben 2011), je v tomto systému zaregistrováno více než 43 305 uživatelů, kteří založili přes 90 546 žádostí. A z toho téměř 50 % žádostí již bylo předáno k vyhodnocení řídicím orgánům.⁴⁰

Po vypracování výše uvedeného logického rámce již stačí vyplnit příslušnou projektovou žádost, a to **Standardní formulář žádosti o spolufinancování z Operačního programu přeshraniční spolupráce 2007-2013 Česká republika – Polská republika pro realizaci mikroprojektů** ve výše zmíněném informačním systému Benefit7 a přiložit požadované přílohy. Žádost je dvoujazyčná a musí být tedy vyplněna v českém a polském jazyce.

Práce na vyplňování žádosti může být kdykoli přerušena a data uložena. Žádost je v průběhu celého procesu tvorby uložena na příslušných webových stránkách a žadatel k ní přistupuje přímo přes webové rozhraní na základě přístupových oprávnění. K registraci a pro přihlašování do systému Benefit7 slouží emailová adresa a zvolené heslo.

Nejprve je vhodné doplnit v systému osobní údaje uživatele – jméno a příjmení, telefon. Lze zde také změnit přihlašovací heslo. Dále je možno pokračovat vytvořením nové žádosti a prostřednictvím „Seznamu formulářů“, který se zobrazí ve stromové struktuře, lze vybrat příslušný operační program, pod který spadá vypracovávaný projekt. Po vytvoření žádosti se příkazem „Konto žádostí“ a výběrem dané žádosti lze dostat k samotnému vyplňování této žádosti. V „Datové oblasti“ se jednotlivými kroky navolí veškeré potřebné údaje týkající se projektu. Od základních údajů typu název projektu, oblast podpory, údaje o žadateli a zahraničním partnerovi, přes popis projektu, harmonogram až po rozpočet projektu, zdroje financování a vložení potřebných příloh (viz Příloha č. 1).

⁴⁰ Benefit7, *Informační systém pro vyplňování a podávání elektronické žádosti o podporu projektu ze strukturálních fondů Evropského společenství a Národních zdrojů v programovém období 2007 až 2013*. [online]. 2007-2013 [cit. 2011-04-07]. Dostupný z [www: <http://www.eu-zadost.cz/uvod.aspx>](http://www.eu-zadost.cz/uvod.aspx).

Veškeré finanční údaje v projektové žádosti musí být vyplněny v eurech. Pro přepočet odhadované výše výdajů v národní měně na měnu EUR si žadatel volí kurz podle vlastního uvážení. Vzhledem k posuzování efektivit výdajů, které budou uvedeny v eurech, se pro přepočet doporučuje použít aktuálního kurzu. Případné kurzové riziko, vzniklé během doby realizace projektu pohybem měnového kurzu, nese žadatel projektu.

Přílohy k žádosti

Spolu s projektovou žádostí je nutné předložit vyžadované přílohy podle Příručky pro žadatele, a to hned ve třech vyhotoveních. Konkrétně je pro projekt „Spolu v příhraničí“ nutno doložit:

- 1) **Doklad o vhodnosti partnerů** – tj. doklad o právní subjektivitě. Sdružení přiloží stanovy a také stanovy či obdobný dokument polského partnera.
- 2) **Podklady pro posouzení finančního zdraví** – dokládá se účetnictví, tedy účetní závěrka za poslední 3 roky (rozvaha, výkaz zisku a ztráty). Sdružení vede účetnictví ve zjednodušeném rozsahu, proto doloží Výroční zprávy, v nichž je přehled o hospodářském výsledku. Jelikož se polský partner finančně nepodílí na projektu, není zapotřebí dokládat podklady pro posouzení jeho finančního zdraví.
- 3) **Doklad jednatelského oprávnění** – u osoby, která podepisuje projektovou žádost, např. zápis o volbě statutárního orgánu.
- 4) **Čestná prohlášení partnerů z ČR a PR** – tzn. čestné prohlášení o bezdlužnosti, beztrestnosti; o neziskovosti projektu; že projekt bude využit k veřejným účelům; že na projekt nebyl přidělen finanční příspěvek z jiného programu financovaného ze státního rozpočtu, státního fondu nebo jiného programu financovaného ze zdrojů Evropských společenství; že projekt je v souladu s příslušnou národní legislativou a ES a pravidly stanovenými ŘO/NO. Vzory čestných prohlášení jsou přílohou č. 2a Příručky pro žadatele. Také je potřeba předložit čestné prohlášení, že na daný projekt sdružení nepředložilo žádost v euroregionu Beskydy. A to z toho důvodu, že Stará Ves nad Ondřejnicí (spolu s obcemi Šenov, Václavovice a Vratimov) jsou uvedeny v územní působnosti euroregionu Beskydy. Jedná se totiž o obce, které se dříve nacházely v okrese Frýdek-Místek, avšak od 1. 1. 2007 patří do okresu Ostrava.
- 5) **Doklad o zabezpečení spolufinancování** – rozhodnutí statutárního orgánu o zabezpečení potřebných finančních prostředků. Rozhodnutí musí obsahovat název projektu a vyčleněnou částku v eurech a/nebo v národní měně.
- 6) **Dohoda o spolupráci na projektu** – dohoda je přílohou č. 4 Příručky pro žadatele.

- 7) **Mapa, místopisné náčrty s umístěním projektu** – jedna společná mapa s umístěním projektu na polské a české straně a s určením jeho lokalizace v pohraničí.
- 8) **Dokumenty potvrzující, že projekt nemá negativní vliv na životní prostředí** – týká se pouze polského partnera.
- 9) **Prohlášení o právu hospodaření s nemovitostí pro účely realizace projektu** – týká se pouze polského partnera (příloha č. 18 Příručky pro žadatele).
- 10) **Příručka pro správce Fondu mikroprojektů** – v českém i polském jazyce.
- 11) **Směrnice pro žadatele** – v českém jazyce pro české žadatele, v polském jazyce pro polské žadatele.
- 12) **Návrh Jednacího řádu Euroregionálního řídicího výboru** – v českém i polském jazyce.
- 13) **Partnerská dohoda** – v českém i polském jazyce.

Správné vyplnění všech příslušných údajů o projektu a přiložení potřebných příloh lze překontrolovat pomocí příkazu „Kontrola“. Není-li vyplněn některý údaj nebo povinné pole, např. poznámka u jednotlivých položek rozpočtu projektu, pak se zobrazí výpis právě těchto dat, která jsou třeba doplnit.

Žadatelé mají také možnost v průběhu celého procesu přípravy projektu obrátit se na pracovníky Regionálních subjektů (tj. příslušných oddělení Krajských úřadů ČR), kteří poskytují potřebné informace, popř. konzultace pro zpracování projektové žádosti tak, aby splňovala formální náležitosti, a aby projektový návrh odpovídal zaměření operačního programu. Občanské sdružení působí v Moravskoslezském kraji a může tedy ke konzultacím využít emailového kontaktu: cesko-polsko@kr-moravskoslezsky.cz.

Před samotným uzavřením a odesláním žádosti příkazem „Finalizace“ je vhodné žádost vytisknout a překontrolovat ve fyzické podobě. Tím se často daří zjistit a následně opravit nechtěné překlepy, chyby a jiné nesrovnalosti.

4.2.1 Předkládání projektových žádostí

Proces přípravy projektové žádosti končí tištěným výstupem finálně uložené žádosti z informačního systému Benefit7 (viz Příloha č. 1). Je zapotřebí odevzdat 3 originály kompletně vyplněné Projektové žádosti, 1 originál a 2 kopie kompletní sady příloh, a to na adresu: Centrum pro regionální rozvoj ČR, ul. 28. října, 709 00 Ostrava.

V rámci Operačního programu přeshraniční spolupráce Česká republika – Polská republika 2007-2013 je realizován **tzv. průběžný příjem žádostí**. To znamená,

že po oznámení o zahájení tohoto programu lze předkládat projektové žádosti v průběhu celého období realizace programu.

Je-li kompletní projektová žádost předložena nejpozději v den stanovený jako termín pro předložení žádosti pro daný monitorovací výbor, pak bude projednána právě na tomto nejbližším zasedání monitorovacího výboru.

Nejbližší termín pro předkládání žádostí v rámci euroregionu Silesia je 15. 6. 2011 a termín pro projednávání těchto žádostí je na nejbližším zasedání Euroregionálního řídicího výboru, tedy 15. 9 2011 (viz Příloha č. 3).

Z výše uvedených termínů vyplývá, že při odevzdání žádosti do 15. 6. 2011 bude vypracovaný projekt předmětem projednávání řídicího výboru v září 2011. V případě pozdějšího odevzdání bude projekt projednáván na dalším zasedání řídicího výboru, jeho termín ale v současné době ještě není znám.

Rozhodným okamžikem je doručení, nikoli odeslání projektové žádosti.

4.2.2 Kontrola, hodnocení a výběr projektů

Po předložení je žádost zaevidována do monitorovacího systému Monit 7+ a následně probíhá její kontrola ve třech etapách. Nejprve je provedena kontrola formálních náležitostí a kontrola přijatelnosti projektu. V druhé etapě je projekt hodnocen z hlediska technické a finanční kvality, regionálních aspektů a dlouhodobé udržitelnosti. Ve třetí etapě je projekt hodnocen z hlediska přeshraničních dopadů a úrovně přeshraniční spolupráce.

Pokračováno v jeho hodnocení projektu bude pouze v případě, že splní náležitosti kontroly. V případě nesplnění některého z kritérií formální kontroly nebo kontroly přijatelnosti se postupuje následovně:

Postup při doplnění žádosti

V případě, že jsou v žádosti a jejích přílohách zjištěny při provádění kontroly formálních náležitostí a přijatelnosti nedostatky, je žadatel vyzván k jejich odstranění na kontaktní a emailovou adresu. Tyto nedostatky musí žadatel odstranit ve stanoveném čase, v opačném případě nemůže být jeho projekt registrován a projednán na nejbližším zasedání výboru.

Lhůty pro odstranění nedostatků jsou následující:

- v případě, že žádost byla dodána dříve než v den stanovený jako termín pro podávání žádostí: 5 pracovních dní od odeslání emailu + počet dní o kolik žadatel projektovou žádost předložil dříve,

- v případě, že žádost byla dodána přesně v den stanovený jako termín pro podávání žádostí: 5 pracovních dní od odeslání emailu.

Výzva na doplnění chybějící dokumentace obsahuje:

- seznam nedostatků zjištěných v průběhu kontroly formálních náležitostí a/nebo kontroly přijatelnosti,
- seznam požadovaných chybějících dokumentů,
- termín a místo předložení upravené/doplněné dokumentace žadatelem.

Společně s výzvou bude žadateli zasláno čestné prohlášení, ve kterém se zavazuje, že nebude doplňovat žádné údaje v projektové žádosti nad rámec výzvy. V případě, že jsou v žádosti provedeny úpravy nad rámec této výzvy, je žádost z dalšího procesu administrace vyřazena.

Doplňovat či upravovat projektovou žádost a její přílohy lze na základě výzvy pouze jednou. Jestliže žadatel ve stanovené lhůtě neodstraní všechny nedostatky, je projekt vyřazen z dalšího hodnocení. Žadatel je o vyřazení projektu informován elektronicky a písemnou formou, následně mu jsou vráceny dvě projektové žádosti a jejich přílohy. Proti rozhodnutí o ukončení administrace projektu je možné se odvolat k řídicímu orgánu, a to písemně a emailem do 5 pracovních dní od doručení emailu s Oznámením o nezaregistrování projektu. Odvolat se lze pouze jednou a rozhodnutí řídicího orgánu je konečné.

Registrace projektu v monitorovacím systému

Po úspěšné výše uvedené kontrole je projektová žádost zaregistrována do monitorovacího systému Monit 7+. O registraci a jejím datu je žadatel informován bezprostředně po splnění všech kritérií elektronicky a písemnou formou. Toto datum určuje začátek způsobilosti výdajů na realizaci projektu.

Hodnocení kvality projektu

Dále následuje posouzení žádostí podle obsahových kritérií. K účasti na hodnocení jsou přizváni i příslušní experti z obou stran hranice. Toho hodnocení je prováděno systémem bodování:

- ✓ 1 - nízká,
- ✓ 3 - střední,
- ✓ 5 - vysoká úroveň naplnění daného kritéria.

V případě, že jedno z kritérií pro daný projekt není významné, přidělí experti za toto kritérium 0 bodů. Ze všech kritérií je následně spočítán průměr. Celkem je možné získat v této fázi hodnocení max. 50 bodů.

Hodnocení přeshraniční spolupráce

Žadatel a partner projektu jsou povinni splňovat nejméně dvě ze čtyř následujících kritérií:

- společná příprava projektu,
- společná realizace projektu,
- společný personál,
- společné financování projektu.

Za hodnocení přeshraniční spolupráce je možné získat max. 20 bodů.

Hodnocení přeshraničního dopadu

Toto hodnocení probíhá systémem bodování opět za účasti regionálních expertů z obou zemí. Celkem je možno získat max. 30 bodů.

Výběr projektů

O projektech doporučených k financování rozhoduje na svém zasedání společný řídicí výbor, který má možnost projekt:

- ✓ **doporučit** - projekt vyhovuje všem kritériím a bude doporučen k financování z ERDF.
- ✓ **doporučit s podmínkou** - projekt vyhovuje většině požadavků, ale obsahuje malé nedostatky. Až po odstranění těchto nedostatků bude vydáno rozhodnutí o poskytnutí dotace.
- ✓ **pozastavit** - projekt obsahuje nedostatky, které nedovolují jeho schválení s podmínkou. Po provedení daných úprav bude projekt projednáván na dalším zasedání výboru.
- ✓ **nedoporučit** – projekt s velkými nedostatky nebo nesplňující kritéria není doporučen k financování. Projekt může být nedoporučen také z důvodu, že bylo předloženo velké množství kvalitně zpracovaných žádostí a alokované prostředky nestačí na dotaci všech projektů.
- ✓ **doporučit jako náhradní projekt** – v tomto případě je rozhodnutí o poskytnutí dotace vydáno v případě, že se uvolní prostředky na financování projektu (např. v důsledku úspor vzniklých u doporučených projektů).

Písemné oznámení úspěšným a neúspěšným žadatelům

Informace o schválených projektech bude zveřejněna na internetových stránkách www.cz-pl.eu v rozsahu: číslo projektu, název žadatele, název projektu, výše dotace z ERDF a stav projektu (doporučen/doporučen s podmínkou), a to ve lhůtě 5 pracovních dnů

od zasedání výboru. Do 3 týdnů od zasedání výboru je toto oznámení zasláno úspěšným i neúspěšným žadatelům písemnou formou.

Předběžná kontrola projektu

Před vydáním rozhodnutí o poskytnutí dotace může řídící orgán ve spolupráci s příslušnými kontrolory provést u projektu kontrolu na místě. Jejím cílem je ověření splnění všech předpokladů pro poskytnutí dotace na projekt.

Přesný proces administrace projektu je znázorněn v Příloze č. 6.

4.2.3 Smlouva o projektu

Úspěšný žadatel je povinen dodat identifikaci bankovního účtu, který musí vést v eurech. Zřizování zvláštního účtu pro projekt není nutné. Avšak v případě vedení zvláštního účtu jsou poplatky za jeho vedení způsobilé, zatímco v opačném případě jsou způsobilé pouze poplatky za transakce a poplatky za vedení účtu jsou nezpůsobilé.

Po uzavření smlouvy o projektu musí být projekt realizován v souladu s popisem uvedeným v této smlouvě.

Při financování výdajů projektu platí zákaz dvojího financování, tj. každý výdaj může být financován pouze z jednoho zdroje. V případě dvojího financování, je to posuzováno jako nesrovnalost a dochází k vrácení dotace.

Hodnoty ukazatelů jsou součástí rozhodnutí o poskytnutí dotace/smlouvy o projektu a jsou proto závazné. Jejich splnění je sledováno prostřednictvím monitorovacích zpráv z realizace projektu, přičemž jejich nenaplnění je pokutováno. V případě, že:

- indikátor je naplněn na více než 85 % plánované hodnoty, sankce se neuplatňuje,
- indikátor je naplněn na 70 – 85 % plánované hodnoty, sankce dosahuje 50 % dotace,
- indikátor je naplněn na méně než 70 %, sankce dosahuje výše 100 % dotace.⁴¹

Obecné zásady pro předkládání zpráv o realizaci:

- Veškeré zprávy o realizaci jsou předkládány prostřednictvím **systému Benefit7**.
- V případě, že příjemci nestačí přednastavený rozsah počtu znaků v textových polích Benefit7, předloží společně se zprávou vytištěnou z Benefit7 také její textovou přílohu zpracovanou ve formátu word. Zároveň musí příjemce v Benefit7 do polí vyplněných ve wordovské příloze napsat: „viz příloha“. Pokud pole zůstane prázdné, není možné zprávu dokončit.

⁴¹ CZ-PL, *Cil 3 2007-2013*. [online]. 2011 [cit. 2011-03-30]. Dostupný z www: <<http://www.cz-pl.eu/prirucka-pro-zadatele.html>>.

- Využívá-li příjemce přílohy zprávy ve formátu word, musí tuto přílohu nahrát ve formátu pdf do systému Benefit7.
- Dílčí zprávy se, i přes dvoujazyčný formát zprávy, vyplňují pouze jednojazyčně vždy v jazyce daného příjemce. Dvoujazyčně se vyplňují pouze souhrnné zprávy. V případě, že příjemce používá přílohu zprávy ve formátu word k souhrnné zprávě, musí tuto přílohu předložit také dvoujazyčně.

Výjimky pro předkládání monitorovacích zpráv z obecně platného systému:

- projekty Technické asistence – zprávy jsou kompletně vyplňovány ve wordu,
- projekty Fond – zprávy jsou kompletně vyplňovány ve wordu,
- mikroprojekty – každý euroregion má vlastní formát zprávy, který je vyplňován ve formátu word a je zveřejněn na webových stránkách správce Fondu.⁴²

4.2.4 Způsob proplácení podpory

Finanční příspěvek ze strukturálních fondů je žadateli proplácen průběžně, ale vždy až na základě Žádosti o platbu za projekt, která je ověřena příslušným kontrolorem. Příspěvek z ERDF je vždy vyplácen v eurech. Zálohové platby se neposkytují.

Po schválení žádosti o platbu předává příslušný kontrolor tuto žádost řídicímu orgánu. Řídicí orgán žádost po provedení formální kontroly schválí a předá k proplacení. Žadatel obdrží příspěvek z ERDF na účet projektu nejpozději do 35 pracovních dnů ode dne obdržení žádosti o platbu na řídicí orgán. V případě, že řídicí orgán v rámci kontroly zjistí nějaký nedostatek, dojde k pozastavení této lhůty. Žadatel jen povinen ve lhůtě 10 kalendářních dnů poslat prostředky příslušející projektovým partnerům na jejich účty.⁴³

⁴² CZ-PL, *Cíl 3 2007-2013*. [online]. 2011 [cit. 2011-03-30]. Dostupný z [www: <http://www.cz-pl.eu/monitorovaci-zpravy-zadosti-o-platbu.html>](http://www.cz-pl.eu/monitorovaci-zpravy-zadosti-o-platbu.html).

⁴³ CZ-PL, *Cíl 3 2007-2013*. [online]. 2011 [cit. 2011-03-30]. Dostupný z [www: <http://www.cz-pl.eu/prirucka-pro-prijemce-dotace.html>](http://www.cz-pl.eu/prirucka-pro-prijemce-dotace.html).

5 Závěr

Diplomová práce pojednává o problematice čerpání finančních prostředků z fondů EU pro občanská sdružení zaměřující se na práci s dětmi a mládeží. Přibližuje problematiku evropských dotací, ukazuje cestu a možnosti, jak mohou občanská sdružení získat dotace z evropských fondů, a snaží se o potlačení obav ze složité administrativy.

Na základě dostupných informací o charakteristice a zaměření občanského sdružení ANIMA IUVENTUTIS, jeho činnosti a pořádaných aktivitách a také na základě získaných zkušeností při práci účetní v tomto sdružení jsem samostatně vypracovala příslušné analýzy a zpracovala celý projekt „Spolu v příhraničí“.

Výsledkem diplomové práce je vypracovaný projekt „Spolu v příhraničí“ ve formě Standardního formuláře žádosti o spolufinancování z Operačního programu přeshraniční spolupráce 2007-2013 Česká republika – Polská republika pro realizaci mikroprojektů v českém jazyce.

Žádost je v informačním systému Benefit7 připravena k překladu do polského jazyka, doplnění stanovených příloh a následnému předání k vyhodnocení řídicím orgánům. Zpracovaný projekt je mým návrhem, jak občanské sdružení ANIMA IUVENTUTIS může inovovat své aktivity a čerpat finanční prostředky z evropských fondů.

Mnou zpracovaná projektová žádost je prvním krokem, jímž se občanské sdružení více seznamuje s evropskými dotacemi a přibližuje možnosti jejich využití. Samotné rozhodování o oslovení zahraničního partnera (ať mnou vybraného či jiného), získání potřebných zdrojů financování pro realizaci projektu, doplnění žádosti o potřebné přílohy a podání žádosti k vyhodnocení spadá do kompetencí jednatele občanského sdružení, který je zároveň statutárním zástupcem sdružení.

Občanské sdružení ANIMA IUVENTUTIS také může zvážit vyčkání na otevření výzvy k předkládání projektů v rámci OP Přeshraniční spolupráce 2007-2013 Česká republika - Slovenská republika anebo možnost čerpání dotací na investiční projekty z Regionálních operačních programů NUTS II Moravskoslezsko, na jehož území působí.

Diplomová práce je také inspirací pro ostatní neziskové organizace, zvláště pak pro zmíněná občanská sdružení, u nichž jsem prováděla dotazníkové šetření. Tato sdružení věnující se volnočasovým aktivitám dětí a mládeže v ČR mohou realizovat své projekty v rámci Operačních programů přeshraniční spolupráce 2007-2013 ČR a příslušného příhraničního státu podle své místní působnosti.

Seznam použité literatury:

a) Knihy, příspěvky ve sborníku

- [1] BAJER, P.; MATYÁŠ, J. *Praktický průvodce dotacemi z fondů Evropské unie*. 1. vyd. Brno: Eurospolečnosti, 2009. 122 s. ISBN 978-80-254-4017-9.
- [2] GROLIG, D.; BUMBÁLEK, L. *Příklady dobré praxe: úspěšné projekty strukturálních fondů EU a dotací ČR*. 1. vyd. Praha: UniCredit Bank Czech Republic, Evropské kompetenční centrum, 2008. 116 s. ISBN 978-80-254-1856-7.
- [3] HRTÚS, P. *Výroční zpráva občanského sdružení ANIMA IUVENTUTIS pro práci s dětmi a mládeží za rok 2010*.
- [4] PŘICHYSTAL, A. *Kuchařka pro žadatele z fondů EU, aneb, Jak uvařit dobrý projekt*. Nymburk: Vega-L, 2008. 153 s. ISBN 978-80-86757-94-0.
- [5] TAUER, V. *Získejte dotace z fondů EU: tvorba žádosti a realizace projektu krok za krokem: metodika, pravidla, návody*. 1. vyd. Brno: Computer Press, 2009. 160 s. ISBN 978-80-251-2649-3.
- [6] TSAPIKIDOU, D. G. *Průvodce fondy EU pro neziskové organizace: cesta labyrintem financování EU*. Praha: Nadace rozvoje občanské společnosti, 2003. 230 s.
- [7] VÁŇOVÁ, M. Bakalářská práce. *Fundraisingový plán pro organizaci Anima Iuventutis*. Ostravská univerzita, 2009.

b) Tištěná periodika

- [8] VÍTEK, A. Přehled základních forem financování podniku. *Technika a trh: polytechnický časopis o průmyslu*. 2006, roč. 14, č. 1-2, s. 68. ISSN 1210-5902.

c) Elektronické publikace

- [9] Aksm.adam.cz. *Členská sdružení* [online]. 2010, Září [cit. 2011-02-23]. Dostupný z [www: <http://aksm.adam.cz/?stranka=aksm>](http://aksm.adam.cz/?stranka=aksm).
- [10] Animaiuventutis.cz. *Logo ANIMy* [online]. 2001 [cit. 2011-02-23]. Dostupný z [www: <www.animaiuventutis.cz/?page_id=2>](http://www.animaiuventutis.cz/?page_id=2).
- [11] Benefit7, *Informační systém pro vyplňování a podávání elektronické žádosti o podporu projektu ze strukturálních fondů Evropského společenství a Národních zdrojů v programovém období 2007 až 2013*. [online]. 2007-2013 [cit. 2011-04-07]. Dostupný z [www: <https://www.eu-zadost.cz/uvod.aspx>](https://www.eu-zadost.cz/uvod.aspx).
- [12] CZ-PL, *Cíl 3 2007-2013*. [online]. 2011 [cit. 2011-02-15]. Dostupný z [www: <http://www.cz-pl.eu/monitorovaci-zpravy-zadosti-o-platbu.html>](http://www.cz-pl.eu/monitorovaci-zpravy-zadosti-o-platbu.html).

- [13] Česká biskupská konference, *Spací vagón pro mládež*. [online]. 2002, Listopad [cit. 2011-04-14]. Dostupný z www: <<http://tisk.cirkev.cz/z-domova/spaci-vagon-pro-mlade/>>.
- [14] Europa.eu. Portál Evropské unie. *Členské státy* [online]. 2010 [cit. 2011-03-01]. Dostupný z www: <http://europa.eu/abc/european_countries/eu_members/index_cs.htm>.
- [15] Fond mikroprojektů v Euroregionu Silesia, *Směrnice pro žadatele* [online]. 2011, Leden [cit. 2011-03-17]. Dostupný z www: <http://www.euroregion-silesia.cz/show_text.php?id=programy-EU-cil3-dokumentace-FMP>.
- [16] LEDVINOVÁ, J. České centrum fundraisingu. *Pyramidy fundraisingu* [online]. 2002, Zář [cit. 2011-02-23]. Dostupný z www: <<http://www.fundraising.cz/clanky-komentare-rozhovory/individualni-darci>>.
- [17] MEDEROVÁ, J. Bakalářská práce. *Specifika daňové kontroly u neziskových organizací* [online]. 2005, Květen, 42 s. [cit. 2011-02-23]. Dostupný z www: <http://is.muni.cz/th/69191/esf_b/bakalarska_prace.pdf%3Fflang%3Den>.
- [18] Ministerstvo financí České republiky. *Financování neziskových organizací* [online]. 2003-2007 [cit. 2011-02-23]. Dostupný z www: <http://www.mfcr.cz/cps/rde/xchg/mfcr/xsl/nezisk_organizace.html>.
- [19] Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky. *Programy 2007-2013* [online]. 2007 [cit. 2011-03-01]. Dostupný z www: <<http://www.strukturalni-fondy.cz/Programy-2007-2013>>.
- [20] Parafia Rzymskoka Parafia Rzymskokatolicka Św. Michała Archaniola w Pawłowice k. Raciborza, *Adres parafii*. [online]. 2011 [cit. 2011-04-01]. Dostupný z www: <http://www.pawlow.opole.opoka.org.pl/index.php?option=com_frontpage&Itemid=1>.
- [21] PEJCHALOVÁ GRÜNWALDOVÁ, LL.M. EPRAVO.CZ. *Určité aspekty právní úpravy nadací v České republice, ve Francii, v Německu a v Rakousku* [online]. 2010, Srpen [cit. 2011-02-23]. Dostupný z www: <<http://www.epravo.cz/top/clanky/urcite-aspekty-pravni-upravy-nadaci-v-ceske-republice-ve-francii-v-nemecku-a-v-rakousku-64226.html>>.
- [22] Portal.gov.cz. *Nestátní neziskové organizace. Vlastní příjmy* [online]. 2003 [cit. 2011-02-23]. Dostupný z www: <http://portal.gov.cz/wps/portal/_s.155/708/_s.155/17214?ks=1583>.
- [23] Prodialog.webari.cz. *Public Fundraising a donor relationship management* [online]. [cit. 2011-02-23]. Dostupný z www: <http://prodialog.webari.cz/o_fundraisingu_3.php>.
- [24] Projektový manažer, *CO je logický rámeček?* [online]. 2010 [cit. 2011-04-13]. Dostupný z www: <<http://www.projektmanazer.cz/faq/co-je-logicky-ramec>>.
- [25] Seminarky.cz. *Neziskový sektor, neziskové organizace - charakteristika* [online]. 2007 [cit. 2011-02-23]. Dostupný z www: <<http://www.seminarky.cz/detaily-15165>>.

[26] Skandor.cz. *Zdroje dotací a veřejné podpory* [online]. 2011 [cit. 2011-02-23]. Dostupný z www: <<http://www.skandor.cz/index.php/evropske-dotace/zdroje-dotaci-a-verejne-podpory.html>>.

[27] VOJÍK, V. *Neziskové organizace, jejich řízení, prosperita a společenský význam* [online]. 2007, Říjen [cit. 2011-02-23]. Dostupný z www: <<http://frotor.fs.cvut.cz/doc/46.pdf>>.

Seznam zkratek:

AKSM	Asociace křesťanských sdružení mládeže
BOO	Biskupství ostravsko-opavské
CBA	Analýza přínosů a výsledků
ČR	Česká republika
EK	Evropská komise
ERDF	Evropský fond pro regionální rozvoj
EU	Evropská unie
EUR	Euro (měnová jednotka)
fr.	francouzsky
HDP	Hrubý domácí produkt
JTS	Společný technický sekretariát
MF ČR	Ministerstvo financí České republiky
MK ČR	Ministerstvo kultury České republiky
MMR ČR	Ministerstvo pro místní rozvoj České republiky
MPSV ČR	Ministerstvo práce a sociálních věcí České republiky
MŠMT ČR	Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy České republiky
MV	Monitorovací výbor
NNO	Nestátní nevýdělečné organizace
NOK	Národní orgán pro organizaci
NRP	Národní rozvojový plán
NSRR	Národní strategický referenční rámec
NUTS	Nomenklatura územních statistických jednotek
OP	Operační program
OPPS	Operační program Přeshraniční spolupráce
ŘO	Řídící orgán
VP	Vedoucí partner
ŽP	Životní prostředí

Prohlášení o využití výsledků diplomové práce

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou diplomovou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, diplomovou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že diplomová práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO a jeden výtisk bude uložen u vedoucího diplomové práce. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o diplomové práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, diplomovou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 26. 4. 2011

.....
Bc. Alena Slatinská

Adresa trvalého pobytu studenta:

Táborská 5/10, 674 01 Třebíč

Seznam příloh:

Příloha č. 1 – Standardní formulář žádosti o spolufinancování z Operačního programu přeshraniční spolupráce 2007-2013 Česká republika – Polská republika pro realizaci mikroprojektů

Příloha č. 2 – Dotazník

Příloha č. 3 – Termíny Fondu mikroprojektů OPPS ČR-PR v jednotlivých euroregionech

Příloha č. 4 – Přehled čerpání prostředků na mikroprojekty k 31. 1. 2011

Příloha č. 5 – Budova fary a přilehlé pozemky ve Staré Vsi nad Ondřejnicí

Příloha č. 6 – Schéma administrace projektu